

Mūsų Ombalis:
Už Progesą, Taiką ir
Demokratiją!

WILNIS

This Issue Consists
of Two Parts
PART ONE

VOLUME XXII, NO. 43.

KETVIRTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 20, 1941

3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

TELEPHONE: VICTORY 1455

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA...

Pervėlai "susiprato" Kas Balkanuose? Hooverio planas Eksportas

Londonas dabar pilnas "laisvų valdžių". Su tomis valdžiomis yra bėda kad jos apie laisvę atsiminė tik Londone. Kada jos valdė nepažino laisvės.

Washingtonas pilnas princų ir princesių. Prezidento žmona nespėja vašinti juos.

Seniaus atveiai atvykę skubėjo į mašiną ir dirbtuves, o dabar į Baltiją Namą.

Iš šių naujų atveių Amerika turės naudoti kaip iš ozio pieno.

Turkija jau susitarus su Bulgarija. Manoma, kad Bulgarijai praleis naftą. Kiti spėja, kad naftą mažiems kitiems eiti per Bulgariją. Graikija sutiksianti taikyti pirmą naują nazistų pasis armijai Albanijon.

Graikai sako, jie reikalavimo negavę.

Ar SSSR nesipriešins Vokietijos žygiams Balkanuose?

Dardaneliai labai svarbu Sovietų Sąjungai, nes tai išėjimas iš Juodųjų marių į kitus vandenis.

Bet naciai rodo neiš Turkijoje.

Reikia taigpi žinoti, kad Turkija pastaruoju metu buvo daug prieš Anglijos pakrypsti, o juk Sovietams tas pats reikalinga ar vokiečiai vyrantūri Turkijoje.

Gerčiausia, kad nė vieni nevyrautų.

Mr. Harry Hopkins, vienas prezidento Roosevelt, pasly Londonan, mano, jog Anglija karą laimės. Karas eisias dar bent 6 mėnesius.

Tai veikiančia yra propaganda, o ne karo situacijos analizas.

Vokiečiai taip jau giriasi karą laimėsią.

Ir Anglijos liberalai ir kai kurie kunigai sako, kad Anglijos torių valdžiai jau "paskutiniai varpai atsakmabinio". J. B. Priestley net ir per radiją skelbia "naują tvarką". Bet pirma, jie sako, reikia karą laimėti, o tada taisyti seną Britų imperiją.

Jei karą laimės, jis gali kitus ištaisyti, ne pats leisti save paisyti.

Herbert Hoover "atidengė planą", kaip Anglija ir Vokietija kooperuotis gelbėjimui nuo bado 70,000,900 žmonių, vokiečiai okupuotu krašty.

Tas planas panašus į jo buvusį "geriaikių", kai bedarbiai turėjo "po dvi vištas puode", o angliečiai "po kelis automobilius".

Paskui jis matė geriaikių "tik už kampo", bet ten geriaikius ir pasislėpę.

Nėra abejonės, kad p. Hooveris norėtų Anglijos ir Vokietijos susitaikymo ir paskui abiejų bendro veikimo prieš Sovietus, bet juk ne jis vienasis to nori, tai delko jo norai pildyvis, kuomet kita nesispėdė?

Chamberlainas bandė tai daug anksčiau, kada karas nebuvo prasidėjęs ir tai nieko neįšėjo.

Jungtinių Valstijų eksportas štai kaip padidėjo:
1939 metais—\$3,177,176,000.
1940 metais—\$4,021,564,000.

ANGLAI - JAPONAI SUTRAUKĖ SPĖKŲ PIETŲ PACIFIKE

Washingtonas Sako Japonijai Pamesti "Ašį"; Japonija Kaltina Angliją Taikos Ardyme

PORTAI UZDAROMI, SPARCIAI RUŠSIAMSI PRIE KARO

SANCHAI, vasario 19. — Japonijos militaristai čia pareiškė, jog Anglijos armijos daugiau atgabenimas į Singapore reiškia rengimąsi karui.

Japonija dėjos pastangas sutaisyti Thai su Indo-Kinija, bet Anglija tam trukdanti.

Sutaikydama tas dvi šalis, žinoma, Japonija nori abiejose vyrtauti, o Anglija stengiasi bent Thai (Siame) palaikyti savo ietekmės.

Anglii sukonceptravę prie Thai dides karines spēkas, sako japonai. Japonai jau seniau sutraukė daug jėgų Indo-Kinijon.

Kanadai Reikia Dar Bilono ir 300 Milonų Dolerių Karui

Ottawa, vas. 19. — Kanados izdo ministeris J. L. Halsey pranešė parlamentui, jog valdžia reikalauja dar \$1,300,000,000 karo vėdinami pradžioje balandzio.

Kanados doleris yra apie 80 centų Jungtinių Valstijų pinigais.

Kadangi daugelis žmonių jau negali daugiau mokėti taksais ir hile kaip, tai sukūlimas tos sumos bus jau labiau sunkus, sakė jis.

Pertvarkys Kongresmanų Skaičių Illinois Neteks Vieno

Washingtonas, vas. 19. — Alostovų butas priėmė bilij, kuris nusako pertvarkyti skaičius kongresmanų kiekvienai valstijai, sulgy 1940 metų cenzo.

Kaip dabar yra kai kurios valstijos perdaug turi, nes jų gyventojų skaicius sumažėjęs, kitos gi per mažai turi.

Sulgy naujo pertvarkymo, neteks po vieną kongresmaną Illinois, Indiana ir kelios kitos valstijos. Gaus po vieną Michigan, Oregon, Arizona ir dar kelios; California gaus tris.

CIO Unija Padarė Paliaubas su Harvester Kompanija Indianoje

Richmond, Ind., vas. 19. — Valstijos darbo komisionieriai tarpininkaujant International Harvester kompanija ir Farm Equipment Workers Organizing Committee, kuris atstovuoja CIO unijai, padarė paliaubas. Kompanija sutiko sulaukyti visai darbų, o unija atsankiti pikieti ir eina darbas.

Padidėjo į Angliją, Kanadą, Sovietų Sąjungą ir Pietų Amerikos šalis, o sumažėjo į Vokietiją, Prancūziją ir Japoniją.

Prekyba labai svarbią rolę lošia. Tas faktas, kad dar ir dabar Jungtinių Valstijų eksportas Japonijai siekia \$223,948,000 daug paveikia į Amerikos atsinešimui link Japonijos.

O pirmiaus Amerikos eksportas Japonijai buvo kar kas didesnis.

V. Andrulis.

AUSTRALIJOS ORO SPĖKOS ATVYKO Į SINGAPORE

Singapore, vasario 19. — Anglija viršija oro spēkomis Japoniją šiose srityse, ypač kada atgabenta dides spēkos iš Australijos.

Tuksantčiai australiečių sugabenta, taipgi daugybė bombnešių atlekė, kaip ir kautynių orlaivų.

Svetimų šalių stebėtojai sako, kad Anglija čia turi didesnes jėgas kaip Japonija gali pristatyti.

Maly pertakoj anglii sulėido minas, kad Japonijos laivynas negalėtų perplaukti.

Iš Borneo praneša, kad ten uždaromi portai. Didelis įštipimas. Bile dieną laukiama karo išsiveržimo.

Derybos tarp Thai ir Indo-Kinijos nutrukę, nes 1,500 tautiečių įsiveržę Indo-Kinijon.

PATARIA JAPONIJAI MESTI "AŠĮ", TADA SKAITYSIS SU JA

Washingtonas, vas. 19. — Jei Jungtinių Valstijų, jmai turi išstoti iš sąjungos su Vokietija ir Italija, tokis Washingtono atsakymas į Japonijos pasiūjimą geresnių santykių.

Dabartinė Japonijos pozicija yra bėdinga Amerikai, sako J. V. autoritetai.

Graikija Negavus Vokietijos Ultimatumo Taikytis

Atėnai, vas. 19. — Graikijos valdžia sako, jog ji negavusi Vokietijos ultimatumo taikytis su Italija, ir sako ji kariaus iki guli.

Turkijos ir Bulgarijos nepuolimo paktas neveikia į Graikiją, neatkės jos nusistatymo.

Graikai Paėmė Tvirtoves ir 300 Italų Albanijoj

Atėnai, vas. 19. — Graikų daviniai sako, jų armija išmušė italus iš fortifikuotų pozicijų Albanijoj ir užimanti jas suėmė 300 italų nelaisvėn.

Paimita daugelis lengvų ginklų.

Vokietija Atsaisako Maštinti Europos Alkanuosius

Berlynas, vas. 19. — Atsankant į Sumner Welles pareiškimą, kad pagal tarptautinius įstatymus, Vokietija turi malintii alkanuos Europos žmones savo o kpuotuose kraštuose, načių valdžios atsotvas pareišktė, jog jo valdžia nesutinka su Welles aiskinimu.

Welles pareišktė tai atmetant Herbert Hooverio siūlymą, kad Amerika parupintų maisto Europos alkaniesiems.

TRYS UZMUSTA, 30 SUZEISTA EKSPLOZIJON

Berlynas. — Pranešimai sako, kad vokiečių lakūnai bombarduoja Malta saloj Anglijos bazes.

"LINCOLNAS MARSUOJA" New Yorko gatve piketuodamas Sonneborn Sons, Inc. kompanijos ofisus, kur, United Office and Professional Workers unija paskelbė streiką. Lincoln gimimo dienoj streikiariai panaudojo progą—vienas jų apsisaitė Lincolnu. Juk ir Lincolnas stojo už unij—dėl palaikymo valstijų visas jėgas dėjo.

SIS KARAS YRA MAŠINŲ, MOTORŲ KARAS. SOVIETAI MECHANIZUOJA KARIUOMENĖ

SOVIETŲ PRODUKCIJA ŽY- MIAI PADIDĖJO; KYLIA TECHNIKA

MASKVA, vas. 19. — Nikolas Vonnesenski, Apsigyrimo Indistrijos Tarybos pirmininkas, raportuodamas Komunistų Partijos 18-tam suvažiavimui pareišktė, kad dabartinis karas yra mašinų ir iki tulo laipsnio rezervų karas.

Šalis kuri turi daugiau mašinierijos ir geresnę mašinieriją, taipgi kuri turi daugiau aliaujan ir įvairių metalų, turi geresnes progas kariuoti ir laimėti karą.

Sovietų Sąjungos kariuomenė skubiati mechanizacijomai, sakė jis.

Motoriai, mašinios reikalauja gerai lavintų žmonių jas valdyti, taipgi reikalauja įvairių metalų.

Visa kitų šalių indistrija dar buv sukonceptruota lon kryptin, kad juo geriauti karui pasiroškiti.

Sovietų Sąjungai tik dalykai taipjai reikalingi dėmesio.

Sovietų indistrijos kilmų jis parodė šiuo palyginimu.

Pastatydamas 1929 metų gamybos kiekį 100% jis sakė, kad dabar SSSR gamyba penkis syklius daugiau pakilus, siekia 534%, o Jungtinių Valstijų 111%.

Bulgarija Šaukia Daugiau Vyrgų Kariuomenėn

Belgradas, vas. 19. — Neveizinti nepuolimo sutarties su Turkija ir sako, kad tai užtikrina taiką Balkanuose, Bulgarija vis daugiau vgyr šaukia į kariuomenę. Ypatinai šaukiama visi vokiečiai kalbantii bulgarai kariuomenėn.

Allis Kompanija Atsaisako Vykdyti Susitarimą su Unija

Milwaukee, Wis., vas. 19. — Allis Chalmers kompanijos viršininkai pareišktė, kad jie neįdarys dirbtuvės nežurint paliaubų padarytų Washingtono tarp kompanijos ir unijos viršininkų.

Jau ketvirta savaitė 9,000 darbininkų nedirba.

UAW unija skaito susitarimą pilnu pripažinimu unijos, o kompanija kitaipti tai aiskina, delto ir tėsisi streikas.

Turkijos Spauda Džiaugiasi Taikos Užtikrinimu Balkanuose

Istanbul, vas. 19. — Turkijos laikraščiai džiaugiasi, kad padarytas nepuolimo sutarties su Bulgarija reiškiš užtikrinimą taikos Balkanuose. Jie pabrėžė, kad šita sutartis niekt būda nepanegia pirmesnių Turkijos sutarčių su kitomis šalimis (maimai, turima omeny Anglija).

APGAVTA KATALIKŲ BAZNYCIA MASKVOJE

MASKVA, vas. 19. — Vienatinė katalikų—šv. Liudviko—bažnyčia cionai buvus apvogta. Kuniga Braun sakė policijai, jog brangus auksiniai daiktai pavogti iš bažnyčios. Sako, tai jau ketvirtų kartu bažnyčia apvagiama.

UNIJA SKELBIA STREIKĄ DVIJEOSE LAIVŲ ĪMONĖSE

San Diego, Cal., vas. 19. — Amerikos Darbo Federacijos unija paskelbė streiką Marine Construction ir Campbell Machine kompanijų įmonėse, kur dirbama ir taisoma minų gaudytojai, karo laivai.

Pastatyta pikietas prie įmonų.

Unija sako, kad kitos to miesto kompanijos priėmė tas pačias išlygas, kurių šios dvi nepriima.

AUDRA VIRS CHANNELO

Dover, — Virš Anglijos Channelo, kuris skiria Angliją nuo Europos siaučė smarki audra.

BOMBARDAVO KONVOJŲ PRIE BENGASŲ

Berlynas. — Vokietijos orlaivai bombardavo Anglijos laivų konvojų prie Bengasi. Libijos pakraštyje.

SENATE AŠTRI KOVA DEL BILIAUS GELBĖTI ANGLIJAI

Užsienio Reikalų Komiteto Mažuma Paskelbė Savo Raportą; Bilius ne Anglijai Gelbėti

UŽSIEONIO KOMITETO MAŽUMOS RAPORTAS PRIEŠINGAS

Washingtonas, vasario 19. — Senato Užsienio Komiteto mažuma paskelbė savo raportą reikale biliaus "skolinti-renduoti" ginklus ir karo reikmenis Anglijai.

Jų raportas susideda iš 7 punktų.

Mažuma sako, kad Anglijai jau daugiau pagelbos vargiai ir galima, nes dabar daug teikiama.

Bilius slepiš savo tikrą tikslą būtent, diktaturą šioje šalyje.

Realistiniai žvelgiant, tas bilius nusako tokią galią prezidentui, kokios niekad nebuvę duota šios šalies prezidentui.

Bilius padarytų prezidentą diktatoriumi ir suteiktų jam galios karį skelti.

Kongreso autoritetas pervedamas prezidentui.

Prezidentas galės pasakyti kuri šalis yra agresorius ir kuri ne.

Drivers Amerikos žmones skelti prezidentą, nežūrint kur jis vėstų.

Senatorius Vandenberg pasakė ilgį ir aštrią kalbą prieš bilij, taip pat ir senatoriai Clark ir Wheeler, aiskindami šaliai pavojų dėl to biliaus.

CIO Atgabens Pkietuotojų iš Kitur, Ispėja Kompanija

Rock Falls, Ill., vas. 19. — CIO direktorius iš Chicago pasintęs telegramą jos miestuko marmorj, jog CIO atsūs į kitur 1,000 vgyr pikietuoti, jei bus delama pastangos iš kitur atgabentais lauzyti streikus International Harvester darbininkų.

Bombos Sudaužė Mokyklą Skotijoje

Aberdeen, Skotija, vas. 19. — Vokietijos bombnešiai atkavdo du miestu šiaurinėj Skotijos dalyje. Bombos sudaužė keliolik namų ir vieną mokyklą.

Bijo, Kad Naciai Neanvaldytų Brazilijos "Is Vidaus"

New Yorkas, vas. 19. — Brazilijoj yra apsigyvenę nu seniau 750,000 vokiečių. Sugryžę iš Pietų Amerikos Hubert Hering pareišktė baimės, kad tiek vokiečių galėtų pasigrobiti valdžią į savo rankas, nes Brazilijos armija ir laivynas esą labai silpni.

VILNIAUS DARBININKAI RENKA LAUDIES TEISMŲ TAREJUS

VILNUS. — Vilniaus fabrikuose ir įmonėse pravesta laudies teismų tarėjų rinkiniai. Pirmi rinkiniai įvyko Valstybiniam Tabako Fabrike, otų fabrike "Salman" ir kitose. Dabar žmonės į laudies teismų tarėjų renkama gerausiaus savo atstovus. Rinkiniai vyksta didelio entuziazmo nuotaikoje.

ADMINISTRACIJOS SALININ- KAI PUOLA OPOZICIJA

WASHINGTONAS, vas. 19. — Roosevelt Administracijos palaikytojai smarkiai puolę opozicija, gindami "skolnimo-rendavimo" bilij.

Senatorius Connolly skaitė biliaus sekciją, kuri, anot juo, murodo, jog kongresas pasileikia pati aukščiausia valdžios įstaiga, o ne prezidentas.

Connolly argumentus "susprogdinti" laukia trys senatoriai—Bailey, Hill ir Murray, visi jie demokratai.

Už bilij jau anksčiau kalbėjo sen. Barly ir keli kiti.

Opozicija tikisi galimybių pataisyti bilij.

MOTERS "GAUDO SENATO- RIUS" REIKALE TO BILIAUS

Washingtonas. — Mrs. E. Dilling, kuri parašius knygą apie "raudonųjų vąjavų" buvo irgi atvykus Washingtono su motinų grupėn perkaltėti senatorius, kad jie balsuotų prieš "kurio bilij". Jini policijos išvesta lauk ir padėta po bondui, jog "užsilaukus gerai".

Illinojus moters norėjo "pašignuti" senatorių Luers, kuris bilijavo bilij, bet jis išvismet nelauko ofise. Kitis Illinojus senatorius Wayland Brooks pasakė prieš bilij jau anksčiau.

Policija Trukdo Fordo Darbininkų Klausinėjimui

Detroit, Mich., vas. 19. — National Labor Relations Boardo advokatas H. A. Granfield ir policijos komisionieris F. D. Eaman susikirto, kuomet Granfield apkalnti policiją, kad ji viejot padėti, trukdo Fordo darbininkų klausinėjimui, ar kompanija trukdo savo įmonėj unijai organizuoti. Policija areštavo NLRB tyrinėtoją.

IR LIETUVIS YRA PREZIDIUMAS SUVAZIAVIMO

MASKVA, vas. 19. — Kremliaus Palocije prasidėjo Komunistų Partijos 18 suvažiavimas. Prezidiuman įrinkta Andriejevus, Berin, Kalininas, Kusininas, Sniečkus ir keletas kitų.

Sniečkus yra sekretorius Lietuvos Komunistų Partijos.

Suvažiavimui duota svarbiausi raportai—apie Visos Sovietų Sąjungos indistriją, kariuomenę, žemės ūkį ir tt.

Anglija Atsteigs Diplo- matinius Ryšius su Meksika

Washingtonas, vas. 19. — Anglijos vyriausybė greit atsteigs su Meksika diplomatinus ryšius, kuriuos nutraukė pernai kai Meksikos vyriausybė perėmė aliejaus indistriją iš Amerikos ir Anglijos korporacijų.

Tuo reikalu pradėta ne formalioji pasitarimai tarp abiejų šalių atstovų.

"VILNIS"

LETUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition in an English section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$5.50; six months \$3.75. Chicago \$1.50; six months \$1.25. Foreign countries \$6.00; six months \$4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1919.

Žmonės Supras To Verdikto Prasme

„Jei Earl Browder būtų buvęs vadas kurios bent partijos, kuri pritaria karui, jis jokiu būdu nebūtų buvęs nuteisintas keturias metus kalėti. Jo apkalbinimas dėl techniško neregularumo su pasportu yra tik fygos lapas, kuris pridengia visai kitokias priežastis. Pamatinė Earl Browderio nuteisimo priežastis yra jo anti-karinė veikla. Todėl jo nuteisimas įgyja ryškiausio politinio charakterio.“

Kaip Debsas ir Ruthenbergas pereitiam kare, taip Earl Browderis šiame kare (nors dar oficialiai nepasidėjusiam) turi pakelti ant savo pečių viešpatuojančių grupių „liberaliai“ skiriamus smugius. „Jau šimta kartų buvo įrodyta, jog oficialis Washingtonas daug metu atgal žinojo, kad Earl Browder būtų išvykęs užsienin ne savo tikru vardu, bet pseudonimu. Bet jį už tai netaurėk atsakomybėn ne tik prie Roosevelt, bet net prie Hooverio. Byla prieš Browderį buvo užvesta tik tuomet, kuomet jis ir jo vadovaujama partija pasisakė prieš šį karą ir Amerikos įvėlimą šiam karui. Byla prieš Browderį buvo užvesta po to, kaip jis buvo nuvažiavęs užsienin po savo tikru vardu.“

Aukščiausio teismo verdiktas, uždedas ant Browderio keturias kalėjimo metus ir dar \$2,000 baudmės, paliečia ne tik komunistus, bet ir daugelį milijonų Amerikos žmonių, kurie nepritaria karinei isterikai. Kitaip tai būtų ir Browderio nuteisimą negalima interpretuoti, kaip tik šviešoje dabartiniy politiniy įvykių.

Aukščiausias Teisimas praicityje darė daug klaidų, kurias istorija pasmerkė. Istorija pasmerkė ne tik Dred Scott, nuosprendį, bet ir nuosprendžius Debs'o ir Ruthenberg bylose. Kad taip buvo, joks prognozyvis žmogus dėl to nesiginčys.

Pagaliaus juk ir pats prez. Rooseveltas turėjo omenyje pakeisti Aukščiausio Teismo charakterį, kuomet jam rūpėjo, kad Aukščiausias Teisimas nenulikuotų naujosios dalybos reformas. Jis tuomet suprato, kad Aukščiausias Teisimas nesudėda iš viršgamtisčių žmonių, bet turi vienokią ar kitokią politinę išvaizdą.

Dabar, žinoma, prezidentas Rooseveltas kitaip nusistatęs, bet tas neatima kitikiems žmonėms teisės matyti politinius motyvus, nors jie ir būtų pridengti legalistine dekoracija.

„Savaimė supranta, kad tie, kurie sūmė stumia Ameriką karui, didžiausis Browderio nuteisimas. Bet visai kitaip į tą nuteisimą ir nuteisimo patvirtinimą žiūrės anti-kariniai nusistatūs visuomenė. Ji supras, kad Earl Browderis pasmerkta kalėjimui už tas pačias idėjas, kurias pereitame karu skelbė Debsas ir Ruthenbergas.“

Kaip keistai, kaip ironiškai skamba tos kalbos apie demokratijos gynimą, kuomet atkaklus įstatymų laužytojas, Fordai, Girdleriai ir kompanija, saugiai krauja naujus milijonus, o tokie žmonės, kaip Browderis ir Bridges šaukiami tiesion!

Debatai Senate

Senate tebesitęsia debatai dėl karinio biliaus (HR1776), kuris suteikia prezidentui diktatoriškas teises ir tolygus Amerikos prisidėjimui prie šio imperialistinio karo. Senate opozicija prieš tą bilį stipri, nors ji ir nėra principiniai pagręsta opozicija. Joje yra daug kompromisio turinio.

Jei šis bilius praeity, tai kongresas taip kaip reiginavęs iš savo konstituciniy pozicijy. Prez. Rooseveltas pasidaro tikruo-

ju diktatorium. Tą savo kalbose pabręžę senatoriai Champ Clark, Wheeler, Vandenberg ir Johnson.

Senatorius Champ Clark (Missouri): Nejaugi Amerikos žmonės turės pakelti ant savo pečių visus Britanijos imperijos ekspensus, tos imperijos, kuri tęsiasi nuo Hong Kong iki Labradoro? Jis tęsė: „Aš nenoriu, kad taksu mokočiai Amerikoj, kurie ir taip jau sunkiai spaudojami, turėty pasiaukoti iki tokio laipdeno, kad griežtis priemonių, kurių dar nesigriebė Kanada, Naujoji Zelandija ir Australija.“

Senatorius Clark pažymėjo, kad Britanijos finansiniai resursai toli gražu nėra išsisėmę.

Nors Chicagos „Tribune“ korespondentas Chesly Manly telegrafuoja savo laikraščiui, kad senatoriaus Vandenberg kalba buvo „nemirtina“, mes manom, kad ji buvo pusėtinai palša prakalba. Vistiek ir Michigano senatorius pasakė nemažai teisybės. Jis negalėjo nesiskaityti su tuo anti-kariniu sentimentu, kuris paplitęs Michigano valstijoj ir kuris pasireiškė tuomi, kad vis Michigano kongresinė delegacija balsavo prieš konskripcijos bilį.

Daugybė organizacijų, daugybė šiaip jau piliečių kreipėsi į senatorius, kad jie balsuotų prieš bilį HR1776.

Amerikos žmonės karo nemori.

Alaskos Balsas

Retai mes gauname žinių iš tolimosios Alaskos ir todėl tuo smagiau konstatuoti tas faktas, kad ten CIO unijos ir unijos, priklausiančios prie Amerikos Darbo Federacijos, veikia vieningai, draugiškai. Jos turėjo bendrą-konvenciją ir tos konvencijos tarimai buvo priimti vienbalsiai.

Alaskos organizuoti darbininkai pasisakė prieš diktatorišką HR1776 bilį, nes mato jame didžiausią pavojų Amerikos demokratijai. Jei tas bilius bus pravesstas, tai žmonių išrinkti atstovai bus nustumti užpekin.

Alaskos darbininkai pasisakė už Harry Bridges'ą, kaip jo ištikimą, progresyvi darbininkų vadą. Jie gerai supranta, kad atakos prieš Bridges'ą yra atakos prieš Pacifiko pakraščio organizuotą darbą.

Gi bendrai dėl šio imperialistinio karo pasipykta ta prasme, kad skirtumo tarpe viešpatuojančios klasės Anglijoje ir Vokietijoje nėra.

Ar Atsimenat?

Politikieriai visuomet rupinasi chloroformuot žmonių atmintį. Jie rupinasi, kad žmonės nepamirsimtų praeitęs, nesimokintų iš jos.

Atsimenat, kaip pereitų prezidentinė rinkimų kampanijoj Roosevelt'ui šalininkai perstatė Willkie, kaipo artimą Vokietijos ir Italijos fašistams žmogų? Jie sakė, kad jeigu Willkie laimės, tai bus Hitlerio ir Mussolinio laimėjimas. Ar atsimenat, kad kunigas Coughlinas indorsavo Willkie ir kad panašiai elgėsi daugelis kitų reakinių ir fašistinių grupių.

Tę praeitės faktai visiems žinomi.

Na, o kaip dabar? Juk Willkie nepasidarė geresnis negu jis pirmiau buvo. Willkie tas pats Wallstręčio žmogus.

„Bet dabar jis jau geras. Jį, su visu jo fašizmu, priglaudė prie širdies ir prispaudė visi tie demokratijos gebėtojai, kurie pirmiau jį skaitė esant didžiausiu demokratijos nevydovu.“

Tai taip apgaudinėjami žmonės.

Ant rytojaus po to, kaip Aukščiausias Teisimas patvirtino E. V. Debo nuteisimą dešimčiai metų kalėjimo (10 d. kovo, 1919 m.), revoliucionierius Debsas rašė: „Kiek tai mane liečia a nesitiraukiu iš savo pozicijos. Aš neišsizuodu nei vieno žodžio savo kalbos, pasakytos Cantone (Dabar buvo kalba prieš karą) —“V.“ Red.) Dabar kaip tik gyvename tokius laikus, kad turime būti ištikimi tam, kas yra geriausias mums; mes turime būti pasiryžę ir drąsiai stoti už savo idėjas.“

APŽVALGA

DANGISKOMIS TEMOMIS

Klausia kunigas Jonas BALKUNAS ir atsako:

„Kodėl Dievas nenubaudė nacų, fašistų ir komunistų? Tokį pranešimą davė ir Jonas mūsų Viešpatulį.—„Leisk umi iš dangaus ant samaritonų.“ Dievas jų neišnaikino dėl dviejų priežasčių: pirma nei visa pilkybė juose, ir ne visai gėris mums. Kukulias nebuvo pasėtas kairėje, o dievis dešinėje, bet kartu; antra, dievo teisybės išlyginimas įvyks ne laike, bet užbaigoje.“ („Amerika“, Nr. 7).

Kunigas Balkunas nieko nenusimano apie teologiską-į Dievą. Jei viskas eina pagal Dievo valią, tai Lietuvoj ją įvykino komunistai. Ten įvyko piutis ir kviečiai atskirti nuo kukalių. Visai tai padaryta ne sulgy įsakymu iš dangaus, nes su juo nėra jokio susisiekimio, bet gerala valia Tarybų valdžios.

Kun. Balkunas neturi jokiu įrodymų, kad jo srovė turi monopolines teises but kviečiais. O įrodymų, kad jo srovė susideda iš kukalių yra labai daug. Lietuvoj augo net tokie „kukaliai“, kaip tėvas Ašauskas, arkivyskupas Jalbzykauskis, šimtai parazitiskų zokonių ir tt.

Tegul kun. Balkunas nekvartina sau galvos: iš Lietuvos jis ir jo konfratrai nepadarys frankistišką Ispaniją!

DĖL TŲ REVIZIJŲ

„Amerikos Lietuviųje“ (Worcester, Mass.) tulas Bešalis rašos straipnį apie revizijas kunis kelių lygiai valstijų egzaminieriai veda SLA Centre. Nors jis neįvardija Jurgelonio, kaipo skundiko, bet iš straipsnio lengva suprasti, kad jis turi omenyje kaip tik Jurgelionį. Jei egzaminieriams buvo

pristatyti vertimai Jurgelonio straipsnių, tilpusių anksčiau „Tėvnyėje“, tai jie turi užtenkamai medžiagos.

„Sandara“ (Nr. 8) ta proga dar priduria:

„Kitoje vietoje teko nugarinti, kad skundiku esanti viena Philadelphijos kuopa. Kas tai paleido gangas, jog keli tautiniai veiktėjai pašnabzdėjo į ausį apkradigos departamento ir pasekmėje to įvykus revizija.“

„Sandara“ nugincėja tuos gangus.

Turint omenyje, kad SLA yra savo rūšies babelio bokštas, kur atskirų kelių intrygų niekad nesibaigja, reikia manyti, kad pamatuotų ir nepamatuotų skundų susikuoopė visa virtinė.

SPORTAS TARYBŲ LIETUVOJ

„Komjaunimo Tiesa“ (26 d. gruodžio, 1940) plačiai rašo apie sporto uždutuus naujo Lietuvos:

„Buržuazinė vyriausybė metams iš biudžeto skirdavo sportui milijonų litų. Kur eldavo tie pinigai? Reakcionerių lizdelis JSO gaudavo į metus po 100,000 ar 150,000 litų. Kitos buržuazinės sporto organizacijos gaudavo po 10,000 ar 15,000 litų. Visi kiti pinigai buvo sunaudojami reprezentacijai, instruktavimui ir t...“

„Tarybų valdžia skiria sporto reikalams ne milijonų litų, bet apie 15 milijonų rublių. Tuos pinigus sunaudos ne vienas kunis-kfūbūš, bet visi darbo žmonės, kuo plačiausi miesto ir kaimo jaunimo sluoksniai. Jau yra sudarytos Respublikos Fizkulturos ir sporto komitetas, kur rūpinasi, kad sportas, fizinis auklėjimas pereitų į kuo plačiausias darbo žmonių mases.“

Imonėse, mokyklose, įstai-gose, bus sudaromi fizinės kultūros kolektyvai. Į sodžiaus jaunimą bus kreipiamas kuo didžiausias dėmesis.

Atsiminimai Apie Draugą Juozą Juokelį

Daug jau buvo parašyta apie mų draugą. Bet viską aprašyti, apipasaikoti jo gyvenimą ir jo darbus, reikėtų parašyti didelę knygą. Ašnelai mes visi įvertinam tik mirusių draugų darbus.

Man teko d. Juokelį girdėti kalbant dar rytinės valstijos. Jo ugninga kalba šaukianti darbinukius organizuoti sąjauidinio kievikėn.

Man persikeliant į Chicago, teko arčiau su Juokeliu susipažinti, bet niekada nežinojau kuon jis užsimindavo, manydavau, gal jis mokytojaud, dėstio darbinukiam marksizmą. Viens kartą dėl organizaciniy reikalių apkalbėjimo nutarta sueiti pas šiaučiu. Ir aš gavau adresu. Elinu pagal nurodytą adresą (tuomet jis turėjo kitur savo šaukę). Prieidamas ir pamatęs d. Juokelį kalant čeverkykus, savo akim netikėjau, ar tai tas pats Juokelis, apie kurį daug girdėjau. Antru kartą pikinike tas pats Juokelis režėio prakalbą. Pasitaikė, kad netoli buvo ir katalikių pikinikas. Sūtejo daug žmonių aplinkausi Juokelio žodžiu. Apart visokių žmonių, žiūri ir du kunigai klausio. Ir būvo ko pasiklausti ir pasimokintis iš d. Juokelio tik kunigams, bet ir vyskupams.

Drg. Juokelį mylėjo visi, visokio nusistatymo žmonės, bet jo

neapkenė grigaitinio nusistatymo žmonės. Jis juos vadindavo senbalsiais (Roselande yra daugiausiai senbėrnų grigaitinio „socializmo“ apaštalus).

Daktarai darydami jam operaciją surado jo skilvije daug viniųkių. Todėl turėjo piauti skilvį ir išimti viniųkus. Mačiau kaip jis prarydavo viniųkus. Mačiau kaip jis skubindamas, kaldamas paindavo skriunių viniųkių ir užversdavo sau į burną ir tuom tarpu rėkėjo atsakyti į klaidingai politiniai nusistatūs žmonių nuomonę prie darbo psikalbėjimams. Bet d. Juokelii tas buvo nesvarbu, kad viena kita vinių pakilus į jo skilvį. Jau buvo svarbu atsakyti ir palaistyti politiniai klajojančių žmonių nuomonę.

Draugui Juokelii sekėsi plauti literatūra. Bilė knyga ar brošūra, kurią jis rekomenduo- duodavo skaityti, jo jau buvo perskaityta. Išskinant knygos turinį visada, jam buvo lengviau parduoti ir raginti skaityti. Aš budamas toj opietinkėj ir praedamas pro jo vietą, nors vėlai naktį, patėnydamas, kad visa jis žibūras dar žiba, užeidavau pas jį ir visados rasdavau jį skaitant. Jis buvo apsiapžinęs su visuomene, kas tik liečia darbinukii gyvenimą. Jis nebuvo menininku, bet labai

KUOM JIE GERESNI UŽ MANE?

„Aną dieną nepažystami du vyrai atėjo į mano butą taisymsi įstai-gą ir persistatė aukų rinkėjas. Užklausias, kokiam tikslui tos aukos renkamoms? Gavau atsakymą, kad renkama aukos iš Lietuvos pabėgusiems „biėdnėm“ žmonėm suselpti.“

Paprāšiau parodyti kokį dokumentą ar įgaliojimą nuo organizacijos, ar kokios valdiškos įstai-gos. Jie man pakioo paprastą sąsiuvinį, parašytą daugelį pavardžių, daugumoje biznieriy pavardės. Kitokių įgaliojimų neturėjo.

Sakau, nors aš neduočiau nė „peno“ tokiem pabėgėlium, kaip jus juos persistatote, bet kuon galite įrodyti, kad ne savo ypātiskiem reikalom renkatė?„

„Jie teisinio, kad es ne apgavikai ir galį pirodyti tuo gyvena, kuon užsimina ir pilnus vardus ir pavardes paduoti. Bet jeigu tu tokis kiečsirdis, jie sako, neturi pasigalioti dėl „skurdė“ esančių, tai neuakauk, tavo liūsua valia.“

Bešiurguotuojanai man su jais, atsiminiau savo vaikystės dienas, kada būvau dar tik 15 metų „vytras“ ir tėvai suderėjo mane verguati pas nusigyvusiu ukūninka. Nieko buti žmonės, bet badas tai buvo kasdienis svečias, nemiga ir drabužių stoka, o darbo niekada netrukėdavo.“

Su manim kartu tarnavo ir kietas vyrukas, kuris jau buvo metus laiko buvęs Prusuose. Vokietijoj, jis man sako: „Durnūni tu, droškinam į Prusus. Ten busime paėdė ir aspirėde, o ant Martynio parvažimtosime į Lietuvą ir po daugiau pinigų parsivešime.“

Prieš pat velykas pasitėmė savo skunduris ir išdrožėm. Be-pigu buvo mano draugui,—jis turėjo kamāšalius, jau Prusuose isigijęs. O man verguati, nuo Magjjanpolsis iš Dėndzelaukos kaimo teko pėšiam pasiekti Ćunbinę. Tai buvo pakuta stėrosniausia. Viena klumpė atlarnėjų buvo amūžų ir kada norėjau purvū nuduožyti į akmedū, truko pusiau. Šiaip taip susirėniojau šūnrais ir tęsėm la-lione į Prusus. Pasiekėm laimingai tų ukų, kur buvo tarnavęs mano draugas pereitams metais ir sustojom. Ukūninko buta gero žmogaus: Tuoj davė gardžiai pavalyti. Palaikė tris dienas kaipo polsio ir pristatė kitam ukūninkui, kuriam būvau reikalavimas. Mano draugas pasilikė ant vietos.“

Kada aspiratėru su vokiečių visia tvarka, jaučiamas laiminėjimas. Dirbti, teisa, reiktia, bet kada pavalgys ir žmoniskai apsi-rengęs, apmoka gerai, tai koliki galų žmogui daugiau reiktia.“

Sulaukęs rudenio, gavome geres algas, aspirirkome po eilę drabužių ir marš pas tėvus. Dar ir tėvam parnešėme algos daugiau, kaip butume gavę nuo to nusigyvusiu ukūninko.“

Tokių istorijų pasakojant tiems, kurie buvė renka aukas pabėgėliams „biėdnėm“. Nemanau, kad iš tų pabėgėliū bent vienas toks biėdnas butų, kaip aš (tuomet buvau 13 metų algai, kuomet bėgau į Prusus. Už mano visą turėtį, ką turėjau ant savos jokis geriausias skundurikas nebūtų davęs 50 kapekų. O

mes išdiskusuođavom apie me-ną per keletą valandų, iki ryto. Kuomet man laikas nepavelino pasi- užieiti, tai mano moteris jį apvalnydavo.“

Paskutinim laikui mano moteris persivėzė nuo jo man atšraig kritiką. Tai buvo jo paskutinim man kritika. Jis kritikavo mane, kad aš negančiamai kovuju prieš biėdroskraimą ir biėdroskraimius elementus. Taip, jis kovuoja. Jis kovuoja visuose frontuose. Jis būvo vadas ir kovotojas.

Ar daugelis iš vadovaujančių žmonių sutikty gyventi jo gyvenimo sąlygose ir kovoti taip kaip kovojto d. Juokelis? Juozas Budrevičius.

grynų pinigų radosi pas mane 30 kapekų.

Radausi vokiečių žemėje be pinigų, apdirksė, siveikta 15 metų „vyro“ irgi galima su-prasti kiekvienam, kad dar nebuvu kaip suaugusio vyro. O visgi neprapuolau ir dar jaučiausi daug laimingesnis, negu būciau Lietuvoje pas tą nusususį ukūninką vergavęs.

Pašalpos man niekas neteikė, tuom laiku navat ir nežinojau apie kokias pašalpas. Ga dar buvau prie Hitlerio kitaip, bet ko jie ten bėgo? O jei bėgo, tai žinojo ko nori.

Man išrodė, kad bereikaln-gai čia žmonės sau galvas kvartin rupindamišielpi iš Lietuvos pabėgėliums.

Ir aš tikras, kad jie nenumirs badu. O kad dirbti reikės, tai tas ir sveikata. Žmogus gamtos leistas dirbti ir sau pragyvenimą darytis.

USA Uždaro Du Konsulatų Italijoje

Roma, vas. 16. — Patikimai pranešama kad Jungtinis Valstijų vyriausybė įsakė likviduoti dviem savo konsulatams, butent, Neapolyje ir Palerme.

Šių konsulatų likvidavimo es-gy reikalavo Italijos vyriausybė.

Nash Darbininkams Turbut Reikės Skelbt Streiką

Kenosa, Wis. — CIO Auto Darbinukii Unijos nariai balsavimu įgaliojo vadovybę skelbti streiką Nash-Kelvinator korporacijai, kad išvėrtitį pagedaujanus reikalavimus.

Unija reikalauja perkelti 1-000 darbinukii iš Kenosos fabriko į Racio fabriką, kurį korporacijai atidarę gaminimui valdičios užsakytų treilerii. Kai šis nesis metas fabrikas buvo uždaromas, jo 1,000 darbinukii atkėi į Kenosą su tuo sutpratumu, kad padėciai pasitaisius jės bus atgal grāžinti. Bet dabar korporacija pažadā nebėnorū pildyti.

Rumunijoj Vystosi Judėjimas Neva Išlaisvinimui Krašto

Londonas. — Iš Rumunijos gauta žinių, kad tenai kyla į viešą judėjimas, turintis tikslą „iš-laisvinti kraštą“. Judėjimas remiamas tokiu programu: 1) paliuosoti karalių Mikšį iš jo dabhartinės padėties, kad jisai galėty buti konstituciniu demokratišku karalium; 2) išlaisvinti Rumuniją iš dabartinės vergijos; 3) prisidėti prie tvėrimo busimos tvarkos Europoj; 4) atsteigt Rumunijos seniasis sienas. Judėjimų ramia Anglijos vyriausybė. Esą turis ir Washingtone pritarimo.

Miss Doris Berger, narė garsiosis socialistų Bergerių šeimos, Milwaukee, Wis., šiom dienom pradėjusi leisti laikraščiuką „U S Week“. Sako, tai busis darbinukiskos pakraipios suvaitraštis.

R. Baranikas

JUJŲ ANT AMŽIŲ

Lietuvos
Vaizdėlis

Pagirių kaime šią žiemą per trobų langus daug vėliau vakarais žibalinė lempa šviesa liejasi ant aplink namų supustatų sniego pusnių. Silpna šviesa, per mažus langelius, apdulkitus ir apaugusius, jinaid dar silpnės rodos, ypač kai šviesa mėnesiena viską mėlynai-sidabrine spalva dažo. Langų šviesa tada lyg susitraukia, tenkina tik artimiausius skylus pasiekdama, išskiriant juos iš šalta balvos aplinkumos.

Tylu kaime. Toli, toli šunys loja. Viens po kito gėsta žiburiai languose. Tik žvaigždės mirga, mirga ir stebisi. Jos lyg nepažįsta kaimo. Tos pačios trobėlės, dabar storu sniego klodu apdengetos, tie patys laukai. Tiesa, rudenį kažin kokie žmonės laukus matavo, per ežias linijas vedė, bet dabar viskas jau galbė užlyginta. Tik ten kaimo gale, tam gražiam namė, kur dienai vaikučiai su knygomis ir sąsiuviniais renkasi, dabar šviesa iki pat vidurkampio neuzgėsta. Seniau ten vakarais visuomet tamsu buvo. Nesupranta nebylios žvaigždės.

Jei jos pažvelgtų į vidų, pamatytų senį Motiejų alkune pasivėrusį atydziai besi-klausantį. Pypkė įsikandus jo kaimyną Petrą pusiau snaudžiantį galva linguojant. Ant stalo—popieriai smulkiom raiždėm. Valtiečių laikraštis "Tarybų Lietuva." Klausos dabar senis Motiejus. Balašišų Antanas, tas, kuris valsčiaus miestely net kelias gimnazijos klases baigė, ir kuris kaime net sekantis autoritetas po kunigo buvo, garsiai laikraštį skaito. Ir klausos tyliai susėdę kaimo biedniukai; vieni užsimerkę nuduodami nelabai beįsidomaujama, kiti net išsižioję klausos.

—Na ir ką značija, tos grupinės sodybos—pertraukia skaitytoją balsas.—Agi žemė išdalin, tegul kiekvienas ir rodo ką gali, o kam čia vėl naujos štukos?...

—Tai sakai štukos, dėde,—įsimašo jaun- ukininkas—ar tu galėsi traktorį įsigyti savo dvylikai hektarų,—na, o kai susidėsi, ir traktorių gausim, kartu arsim, kartu piausim, viską dalsimės. Na, ar patinka?—Kolgi nepatikas, ale tai vistiek kaip ir dvaras išėina—spiriasi senis.

—Dvaras sakai—įsimašo kampe sėdįs, gudria šypsena vyras,—dvaras—gerai pasakytas. Bet dvaras kitoks—be dvarininkų. Patys dvarininkais busim.

Nusišypsuoja. Užtraukė besi-baigiančią bankrutką ir nutyla. Nutyla visi. Laikraščio skaitymas nutrauktas.

Kaimo žmonės ilgų kalbų nemėgsta. Ke- li žodžiai—sveiki, teisingi—lyg grūdus numestas į suakėtą dirvą—lieka mityse, auga, bujoja.

Prieš šešius mėnesius kaimas nežinojo: džiaugtis ar nerimauti. Pro gretimą viešelį tankiai ir autovežimais traukė.

—Bolševikai ateina,—urgėž kas tai, maskoliai.

—Ką tau maskoliai, jie komunistai, už biednus stoja, žemės gausim.

—Na ir stas už tave svėtimas.

—Ko čia svėtimas? Jie darbininkai žmonės, kaip ir mes prasciškai. O gal tau tas biesas Smetoną savas?... Sako, jau išdumė pas kryžiotkus...

Taip ir ginčijos kaimas. Ginčijos ir visi- gi nauja viltim virpėjo. Ir kai iš apskričio atvažiavę matininkai dvaro žemę karpė,

kai prie keturių hektarų išaugo šeši, de- vyni; kai prie nusukurusių pakelių priaugo dvaro pievos, ir dar ir dar hektarai—džiaugsmo asara neretai nuriedėdavo per raukšlėtus skruostus į smėlėtus Aukštait- jos kaimo dirvoms.

Atgijo kaimas. Vakaraus sutartinės skardžiai vasaros ore gaudėjo. Jaunimas linksniuos. Už kelių kilometrų stovį ru- sai pradėjo dažniau į kaimą ateiti.

—Na, vaikelį,—šnekino senukas jauną raudonarmietį, "tur but pats Aukščiausias jus atsiuntė, tiek jau mus smaugė ponas, tiek luo antstolis."

"Neponimaju, dieduška," šypsos raudonarmietis, šypsos pilna burna, ir taip maloniai žiūri.

"Potanucite suktnines" šneka kitas ar- moniškai rankoj būrelį jaunimo—"Ja budu kazako potancevat." Mat patinka tam Užvolgio jaunuoliui lietuviški šokiai. Net "suktninio" vardą išmoko.

Taip silpnokai vasara besidžiaugiant ir sunkiai dirbant—sunkiai, bet kažin kaip viltingai, kažin kaip naujai viltingai.

Artinos ruduo. Ankstyvas. O buivių daug lauke dar liko. Ir kaip nustebo kai- mo žmonės kai vieną sekmadienio rytą pilnas autovežinas miesto moksleivių at- važiavo.

"Bulves kasim!" sakė. Bulves kasim? Netikėjo sodiečiai. Bet kai visas burys su daina lauke paplito, tai tada patikėjo. Kad jau tikrai nauji "čėsai" atėjo, jautė smėlėtas Aukštaitijos kaimas.

Vis vėliau susirinkę kaimo žmonės lik- davo kalbėtis pradžios mokyklos name įrengotų skaitykloj, kurią kažin kaip pra- smatniai kaimiečių ausiai skambančiu vardu—"kultūros židiniu" vadinama bu- vo.

Laikraščiai—pirma tik sekmadieniais parnešami—dabar kiekvieną dieną kai- mą lankė. Ir daug suprantamesni jie da- rėsi.

Ten Kaune spauštuvės prešai atsargiai surinktas raidės ant tukstančių, dešimčių tukstančių lapų spaudė, raidės smulkiutes ant popierio balto, o kampe raudoni ant galviai: "Tarybų Lietuva," "Valstiečių Laikraštis" ir "Tiesa," "Tiesa," "Tiesa"...

Ir dabar skaitykla pilna žmonių. Nors senoviško svorinio laikrodžio rodyklės ar- ti vidurnakties rodo. Viskas kas nauja, kas išskaityta, kas per pasenusį radio aparatą iš Kauno, Vilniaus, Maskvos gir- dėta sėmėguoti kaimo prasciškai tarp vienos ir kitos pypkės dumų įtraukimo aptaria. Palengva, savotiško kaimo bu- do. Nieks nerėkia, viens kito neįterpia, nors jie pirmininko, kaip miesto mitin- guse nerinko. Jie nemėgsta moderninių prašmatnybių, lygiai kaip jie skaitykla mieliau seklyčia, negu kultūros židiniu va- dina.

Bet jais galima pasitikėti. Jie laisvę ir žemę gavę jau to niekam neatiduos. Jiems socializmas ne teorija, tikras rytojus.

Baltai dabar uždengtas Pagirijų kai- mas. Tyru.

Kai gretimam šile Žibutės pasirodys iš- pės sniego, į seniai lauktą gyvenimą išsi- veržs kaimas. Arklas pavydės traktori- aus greičio, ir kai pievoje dar žydės pu- rėnos, sodiečiai vaizduosis auksines var- pas banguojančias laisvuose laukuose, kur viskas jujų,—jujų ant amžių.

Los Angeles Žinios

Vasario 16-ą dieną, vietos Lietuvos Organizacijų Bendras Komitetas buvo surengęs astronomijos ir evoliucijos mokslo dėstyimo vakarą. Evoliuciją dė- tė ir paveikslus rodė mokslininkas Nikūnas.

Gerl. Nikūnas turėjo specia- liai paristraukęs iš Mount Wil- son observatorijos vėliausius pa- veikslus intus per didžiausį tele- skopą. Paveikslai parodė saulės sistemos subudavimą ir la- bai aiškiai išaiškino ty dangiškų kūnų veiklą ir stovį. Evolu- cijos mokslo dėstyimo paveikslus gerb. Nikūnas turėjo parsi- vežęs iš įvairių muziejų, kuomet jis važiavo gruodžio pabaigoje po svarbiausius Šviejnyčių Valstijų muziejus. Tai Los Angeles lietuvių turėjo progą pamatyti tuos paveikslus ir daug pasimo- kinti. Tai labai aciu mokslininkui Nikūnui, kad jis savo dideliu atsidavimu suteikė tokio aukš- to mokslo mums lietuviams.

Mums lietuviams garbė, kad tu- rime tokį didelį mokslininką ir švietėją.

Daugiau, tą vakarą buvo ir muzikalūs programms, kur gra- žiai išplodė Liet. Darb. Choras, po vadovyste Valentin Babič ir Olivė Pupulės. Sudainavo ke- turias dainas. Musų neunistam- ti dainininkai dr. A. Levanienė, akompanuojanti Val. Babič, su- dainavo porą dainelių (solo). Paskausiai, tai pirmą kartą su- dainavo dainelę, kurią parašė drg. Levanas 20 metų atgal. Ga- la, kad drg. Levanas negalėjo dalyvauti, nes dar po patrukimo ir operacijos, serga. Smagu bu- vo girdėti, kad drg. I. Levanas parašė dvejų veiksmy muzika- lę komedija, kurią nežinojo para- šęs mokininkas perstatymui Liet. Darb. Choras. Veikaluko var- das "Žalios Velnias."

Drg. J. Babič kalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybės ni- nčijimą ir Tarybinės Lietuvos susitvarkymą. "Dabar Lietu- vos žmonės nusikratę ponų išnaudo- jimo jungą, daug geriaus galės gyventi negu pirmuosi," sakė kalbėtojas.

Seserys Leliukės, M. Lelij dukterys gražiai pasakė eiles ir paskambino pianą.

Drg. M. Pukis padarė visą eilę pranešimų ir ragino skaityti knygutę "Naujoji Lietuva."

Kitas Kultūros ir Mokslo Vaka- ras Kovo 16 Dieną

Is kitų pranešimų tai žymėti- na, kad sekamas kultūros ir mokslo vakaras atsilus kovo 16 d., Labor Temple svetainėje, So. San Pedro, arti Florence ave. Ten mokslininkas Nikūnas aišk- ins apie savo pirmuosius ir vė- lėsiusius išradimus ir kaip rei- dia prezervuoti vaisius, kad jie būtų geri. Taipgi dar pirmą sykį drg. Leo Levanas, kuris dirba prie aliejaus chemijos skyriaus,

aiškins apie gesolino išdirbim. O juk dauguma vartoja gesoliną, tai bus progą išgirsti apie jo iš- dirbimą.

Želtingai, kad vakaras buvo letingas, bet žmonių susirinko arti dvejų šimtu. Buvo pilna K. P. svetainė ir visi ramiai už- silinkė. Tai pagirtina, kad los- angelečiai interesuojasi tautos ir mokslo dalykais.

Vakarni pirmininkavo drg. P. Repečka, kuris tvarkingai viską perstatinėjo. Auks surinkta lė- šų padengiamui \$17.45. Aciu viems už auksas.

Vasario 15 d., diena pirmiaus, Tarybų Lietuvos priešai, smetoni- ninkai taipgi minėjo nepriklausomy- bės šventę. Tik jų minėjimas susidėjo iš niekininio Lietuvos ir ty, kurie ją renia. Nesmagu buvo klausyti, kaip tokie vyras, kurie save statosi mokytois, net profesorių titulus vartoja, taip negražiai kalba ir meluoja apie naują Lietuvos tvarką.

Tegal jie šukuoja ir koliojasi, nes jiems taula tai Smetona, o mums taula tai darbininkai ir valstiečiai. Tie darbininkai ir valstiečiai yra mūsų broliai ir se- serys. Jie atrašo laikus žymėdami, kad jiems patinka dabarti. Net, kad jiems patinka dabartinė tvarka ir kariaus iki vieno, jeigu kas panorės pėdą žemės iš jų atimti.

Šiuomi laikai ant žiemos atva- žiavo keletas lietuvių į Los Angeles žiemą praleisti. Pas drg. Le- višauskus atvažiavo drg. Levišauskienės pusbrolis su žmona (pavardės nesužinojau) iš Bal- timore, Md., o pas Pečiulius ap- sistojė Bernotai iš Wisconsin valstijos. Bernotai yra progresy- viki nusistatymo žmonės ir vi- sur dalyvauja su lietuviuis.

Lietuvos Draugas.

Nellie Pridotkatte.

Jais jaunūtes Kiveriūtės roly. Jai tenka daug panėsiš- skausmo ir asury. Charakteris jaunos Kiveriūtės vaizduoja lengvos, gailest'ngos, nuosi- dzios ir nuolankios valstietės merginos budį. Nellie Pridot-

Detroito Kolumna

SEKMADIENI PRALEIS- KIME LIETUVIŲ SVETAINĖJE

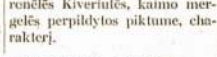
Sekmadienį, vasario 23 d. Lietuvos svetainėje LDS 21 kuop- pos įvykis metinė iškilmė. Pro- grama prasidės lygiai 5:30 val. vakare. Svetainės durys atsidarė nuo 3:30 po pietų.

U. Palevičienė

Kaip jau detroitiečiai žino- mē, ši sugubi veikalų vaidintoja da- lyvaus trijų veiksmy komedi- joj "TRYS MYLĖMOS". Litu- vos ukinkinė Kiveriūtės vyriausios dukrės rolėje. Jos rolė yra pusėtinai komplikuota bei sunki. Atvažiuoja tipiškos Per- ronėlės Kiveriūtės, kaimo mer- gėlės perpildytos piktnute, cha- rakter.

Kaip jau detroitiečiai žino- mē, ši sugubi veikalų vaidintoja da- lyvaus trijų veiksmy komedi- joj "TRYS MYLĖMOS". Litu- vos ukinkinė Kiveriūtės vyriausios dukrės rolėje. Jos rolė yra pusėtinai komplikuota bei sunki. Atvažiuoja tipiškos Per- ronėlės Kiveriūtės, kaimo mer- gėlės perpildytos piktnute, cha- rakter.

Matas Solomskas

Jis vaidins Kiveriūtės samdi- no (berno) Liudviko rolę. Jam kaip "gudriam" Lietuvos sau- raus meilės apgaudinėjimui, lenka veidmainiškai briaunus su netikra meile net į trijų moterų širdis ant syk. Jo užduotis labai sudėtinga ir komplikuota. Ta- čiaus, Matas puikiai trusiai vykdydamas savo apgavimą meilės plang, susukdamas net trims širdūžėms jų "biednas" galvutes. Jos patiki jam, atsi- duoda jam su kunu ir dušia, ir pagalias net kovoja už jį.

Jis vaidins Kiveriūtės samdi- no (berno) Liudviko rolę. Jam kaip "gudriam" Lietuvos sau- raus meilės apgaudinėjimui, lenka veidmainiškai briaunus su netikra meile net į trijų moterų širdis ant syk. Jo užduotis labai sudėtinga ir komplikuota. Ta- čiaus, Matas puikiai trusiai vykdydamas savo apgavimą meilės plang, susukdamas net trims širdūžėms jų "biednas" galvutes. Jos patiki jam, atsi- duoda jam su kunu ir dušia, ir pagalias net kovoja už jį.

JURGIS NAUSEDA.

Sekmadienį ji matysime vai- dinant senoviską ir pusėtinai pasivėlusio apsvėsti lietuviško kaimietičio ukinkinio jaunkaičio rolėje. Mus Jurgis Nauseda sek- madienį kaip ir iš netečiųy gau- palaininimū nuo Kiveriūtės, su- starime apsvėsti su jos jaunute dukrele Domicile. Jis bus rolėje Kozirio, nuolankaus ir baimingo charakterio vyriškis, kuriam persā Kiveriūtė savo pikčiurna dukrėlę Petronėlę. Bet jis išsi- gūsta jos piktnute, ir momenta- liai pasirenka jaunąją Kiveriūtę.

Visi lietuviui ir lietuviūtes ra- ginami pamatyti šį nepaprastą Lietuvos įvyki. Po programos bus šokiai abiejose Lietuvos svė- tainės salšėse.

J. J. Butkus.

South Bend, Ind.

Pulkus Ballius ir Šokiai

ALDLD 35 kp. rengia balių su šokiais kartu su rusų ir amerikony TWO kuopomis. Pelnas bus skiriamas kuopoms.

Šiuomi užpėrasme visus draus- gus ir drauges gyvenančius So. Bend ir apieinkės miesteliniuose, kaip tai La Porte, Ind., Michi- gan City, Ind., taipgi ir apieink- kės fermerius atsilankyti kuo skaitling'ausiai. Rengimo komi- sija užtikrina, kad atsilankę vi- si bus puikiai primami ir visu- komai užgandinti. Muzikantai bus pirmos klesos; griē ameri- koniskus ir tautiškus šokus.

Balius įvyks vasario 22 d., Darbininkų svetainėje, 1216 W. Colfax ave. Durys atsidarys kaip 7:30 val. vakare. Įžanga 30 centų. Užkėtime visus da- lyvauti. Rengimo Komisja.

TYRUS GALIMA UŽKARIAUTI

Didelė dalis mūsų žemės ka- mulio dar yra neapgventa dy- kuma, arba tyrai.

Daug tyrų yra Amerikoj ir Sovietų Sąjungoj, taipgi Kinijoj.

SSSR rūpinasi tyrus suderinti, apželdinti. Tuo klausimu įdo- my straipsnių parašė P. Venskis, laikraštyje "Vakarinė Maskva."

Sovietų Sąjungoj jau yra ty- ruose derlingų plotų žemės:

"Lygumose ir upėtakuose, kertančiuose Sovietų krašto dykumas, yra žydj laukai ir

gražiausiai žaliojų oazių so- dai. Kiekvienais metais valsty- bė skiria dideles lėšas, kad būtų surkuta nauja ir rekons- trukuota sena irigacijos sist- ema. Nuostabus liaudies są- jūdis, davę kraštui rekordini- ai trumpu laiku tokį gran- diozinį pastatą, kaip Stalino vardo Fergano kanalą, nuolat plinta ir didėja. Zerav- san upėje kolchozninkai pra- dėjo darbus, susijusius su sta- tyba gigantiskos vandens lai- kytuvės, kuri pavasari sulai- kys pakilusius vandenis, o va-

sarų teiks jį laukams. Kitų to- kią vandens laikytuvę projek- tuojama įrengti sausose ste- pėse prie Ču upės.

Plintant ir tobulėjant iriga- cijos tinklų, vis toliau atsi- traukia dykuma, užleisdama vietą medvilnės plantacijoms, ryžių ir kitoms šilumą mėg- stantioms kultūroms. Bet jei dyki plotai su girių, smėlio ir molio žeme irigacijos dėka pasidaro dirbamais ir žydin- čiais laukais, tai smėlynų dy- kumos, kaip taisyklė, žemės ūkiui netinka. Smėlynams už- valdyti jį pagalbą atėjo moks- las."
(Tęsa ant 4-to pusl.)

Australijos jaunuoliai išvažiuoja j karo frontą guldyti kur nors už tukstančių mylių galvas nuo tėvikiš ir savškių. Mat, Australija vis dar tebėra Britanijos kolonija ir delto privalo ginti imperijos' interesus.

TYRUS GALIMA UŽKARIAUTI

(Pradžią ant 3 pusl.)

Sunkiau apželdinti smėlio tyrai, bet ir čia visgi kai kas auga. Bene didžiausiu tyrai Sovietų Sąjungoje yra Kara-Kumu ir Kyzyl-Kumu. Čia tik anksti pavasarį kiek sužaliuoja, bet ir tai trumpam laikui.

"Bet vis dėlto skaidriai ir sultingai žolė, patiesalais surtinguolūgia žydinčios aguros, geltonos ir raudonos tulpės, fiolentiniai irsai. Idenio ir kandymo krūmai leidžia naujas atžalas, tumstai liliūnias žiedelias apšvieta smėlynų akacija, nuo kurios aplinkui plinta saldus ir malonus kvapas, sučiuoba paukščiai.

Bet trumpas čia pavasaris. Jau gegužės mėnesį nuo karšty suaulės spindulys vysta žolė, gelsta ir susiraito viršūtelės feruly lapai, vėjas kartu blaško su smėlymis sausais stiebėmis, ir išsiloškio tik tie augmenys, kurie geriausiai pakelia sausūrą ir turi liuos šaknis. Šitai aiškina tuos kas, kad tiktai dangulė metru gilumoje smėlis būna visada drėgnas. Oro temperatūra ankštesnėje vietoje mėsia 17 laipsnių Celsijaus, o saulėje smėlis įkasta ligi 70—75 laipsnių virš nulio. Užkasta į smėlį kiaušiniai iškepę per keletą minučių. Ir vis dėlto esančiose smėlyje kulkijos augmenijos pakanka kupriui ir aviai."

Charizmo laikais, žinoma, nestarigsta tyrus iširti, nes pelno iš to bent gerį nesimatė.

Sovietų valdžia ėmėsi to darbo!

"Visų pirma reikėjo jas iširti. Į dykumas išvyko gausios mokslo ekspedijos. Į karštus be vandens smėlynus atvyko geologai, botanikai, geografai, žemės žinovai. Po ilgy tyrinėjimų darbo paaiškėjo, kad mirusiose ir užleisose žemėse, kurios, kaip ankščiau buvo manoma, tiko tiktai atsiliksusiems klajonių tūkams, gali būti įsteigta paršinė bazė socialistiniui gyvuliū fikiui, ypač tokioms vertingoms jo saksoms, kaip kuprių ir karakulinių avių auginimas.

Mokslu darbininkai ištyrė dirvos sudėį, iaukinę florę surado tokius augmenis, kuriuos galima sėkmingai išnaudoti ūkiui smėlynuose, išašikno požemiu vandenų reursus ir t.t. Mokslinio tyrimo stotimis dykumojė pavyko užauginti kultūrinius augmenis visai neįprajomose vietose, bet prie kurių kainų nystėje yra grunto vandens. Tokiuose smėlynuose jau gnamas gražus saulėgrąžų, arbūzų, dynių, pomidorų, morkų ir kt. derlius. Tai turi didelę reikšmę: perevolucioniame laikotarpyje smėlynuose išdygo pramonės įmonės: Karalūgazo įlankos pakrantėse — chemijos kombinatas, Kara-Kumų smėlynuose— dyvisieros dirbtuvės, Nebit-Dagėje — naftos pramonė ir kt. Neseniai šitai, vakarų Turkmenijos dykumose atrasti anglių klodai. Darbininkai kaimuose prie naujų statybų priemiesčių ūkiuose gražiai augina namo daržoves ir vaisiai, ir čia darbininkai visada turi pakankamą šviežių vitaminių produktų kiekį. Be to, tyrimo stoty dykumų paviršiuje, kad dykumose, kur arti yra grunto vandens, sėkmingai galima auginti net vynuoges."

Kai kur vanduo negiliasi:

"Smėlynuose, negiliai turinčiuose grunto vandeni, auginami vertingi pasariniai atžvilgy augmenys. Ir tai duoda galimybės gaminai gyvulinams tvarty ir koncentruoti maistą. Tokiu būdu mokslo atšiekimai dalinai jau yra taikomi dykumose. To pasiekti

je didėja pašarų atsargos ir didėja galvijų skaičius. Nemaža tokių smėlynų, kur negiliai yra grunto vanduo: tik Pribalchašyje ir Moju-Kumose jų plotas yra lyg tikštančių hektarų. Bet didesnė tų smėlėtų dykumų dalis tuo tarpu dar nederlingai ir turi tik menkų smėlynų augmeniją. Tai yra dėl tos priežasties, kad ora čia šifmintai sausas, drėgmės nuosėdos būna labai menkos, požemio vanduo labai giliai, ir artimešni grunto vandens stipriai ūrus.

Sakoma, kad "kur smėlis, ten ir vanduo." Ir tiesa, smėliuose dykumose nesūnaga vandens. Vargas tiktai tas, kad vanduo dažniausiai giliai ir beveik visada būna sūrus kas arba karčiai—sūrus. Daugelis mokslininkų dirba problema išspręsti, kaip sūry vandenį padaryti gėly vandeniu. Neseniai jauni Sovietų mokslininkai S. J. Gelleris ir V. N. Kuninas (SSSR mokslo akademijos geografijos institutas) pasiūlė vieną būdą sūriam dykumų vandeniui gėlyti, tas būdas pasižymi savo paprastumu ir gali duoti žymius praktiškus rezultatus.

Kuninas ir Gelleris išnuodavo savo darbe žinimą sūrus vandens sąvumą— užašyls jis pasidaro gėlas ledas. Jaunųjų mokslininkų siūlymu būdu, žiemos metu sūrus grunto vanduo iškeliamas į specialę betoninę platformą su gofiruotu paviršiumi.

Bandydami įrodė, kad nuo tokių platformų geriausiai nusėda pastilęškas, vandeniu užšalant, sūrus rasalas. Atodreikiu atėjus, iš išterpančiose duojamame vanduo nuleidžiamas ir uždarus baseinui. Neditelės palyginti išaidsio darbam vandeniui sugėlynti leidžia parūpinti gero gėlo vandens ne tiktai galvijams, bet ir bačaiui, o kai kuriais atvejais net ir daržams."

Nauji išradimai vandens pėdiršimui iš sūrus ir gėly:

"Neturintis vandens dykumoms reikšmingas yra darbas Maskvos profesorius Tugarinovo, kuris sėkmingai išsprendė problemą vandenį gauti iš oro. Prieš keletą metų prof. V. V. Tugarinovas ties Maskva sukonstruktavo pirmą savo įrenginį, kurio pagalba, automatškai išnuodafatos atmosferinius temperatūros svyravimus, peickovojant energijos, gnamamas vanduo iš oro. Įrenginio darbas remiamas tais pačiais dėsniais, pagal kuriuos atsiranda rasa. Pradžioje tas įrenginias teikdavo po kelis gramus vandens per parą, bet patobulinus įrenginį, jo gomybingumas vis didėjo. Dabar yra tokių dienų, kuriomis gnamama iš oro jau ligi puspenko litro vandens. Dykumose, kur yra stipri temperatūros svyravimai per parą, tas įrenginias gali būti ypatingai našus. Galimas dalykas, kad sekančiais metais dykumose pasirodys išaundyti prof. Tugarinovo įrenginiai."

Mano upę pasukti, kur ji labai senai tekėjus, kad atgaivinti tyrus:

"Ryškus yra klausimas permesti dalį Amu-Darjos vandens į vakarus. Kad tas ta stambiuojuo viduriu Azijos upę nedavio savo vandens ne tiktai į šiaurę, į Aralo jūrą, bet ir į vakarus, užliedama Sarakamsyso įdubą. Iš čia vandens pėrvirsis eidavo vėliau išaizūvisu loviu (taip vadinama užboju) į Kaspijos jūrą. Tais laikais vakarinė Chorozevo lygumos dalis buvo lokia pat žydinti oazė, kokia dabar yra jos rytinė dalis. Archeologiniai kasinėjimai patvirtino geologų ir geo-

Jei jiems tikrai rupėtų Amerikos darbininkų reikalai! Štai AFL umijų trys aukštieji viršininkai: George L. Meany, William Green ir Matthew Woll. Jie šioms dienoms suvažiavo "pasitarioti unijos reikalais" į... Miami, Floridą. Bet ir prieš sąvę besidalydami jie neskupėjo pašvesti laiko skiamams kaip paktenti CIO umijoms.

KAI TARYBŲ LIETUVOS RAŠYTOJAI PRADĖJO BE CENZUROS LAISVAI RAŠYTI

Vilnius. (Elta). — Ką veikia Tarybų Lietuvos rašytojai? Petras Cvirka baigė tvarkyti savo plačią žinomo romano "Žemė maifinoja" antrąjį, naujai papildytą, pataisyli leidimą, įdedant tas vietas, kurias buvo smetoninė cenzura išmėrus. B. Rutkunas baigia ruošti spaudai novelių rinkinį ir rašo apyteką iš kunigų ir valstiečių gyvenimo.

Baigiamas spausdinti K. V. Bockausko verštas Amerikos rašytojo A. J. Cronino romanas "Clateland."

Juozas Baltušis baigė rašyti romaną "Pardutos vasaros." Iš valstiečių ir darbininkų gyvenimo ir ruošia spaudai novelių rinkinį.

Juozas Kruminas baigia rašyti poemą iš neofolimos praeities ir šių dienų gyvenimo, bet to ruošia spaudai naujosios lirokų rinkinį.

Birutė Rutkuniė ruošia spaudai rusų rašytojų novelių rinkinį ir baigia versti L. Tolstojano romaną "Pasaulio banditai." Jėva Simonaitė (klaipėdiškė) paršė ir atiduo spaudai

grafų išvadas. Po Chorozevo smėlyiu, bekasinėjant buvo rasta daug senovės aurykų, žemės ūkio padaryg gabalyt ir kt. Paleidus vandenį senuoju loviu-užboju per Sarakamsyso įdubą, ategs dabar apmirusios ir užleisios Kara-Kumų pakraščių žemės. Didely praptykytū sūliu ir kita projektas paleisti vandenį iš vidurinės Amu-Darjos tekės į Mervo ir Tedžensko rajonu oazes ir toliau Ašchabadu Kryptim. Praėjus pavasarį pradėtas vykdyti pirmasis sūrus grandiozinis statybos etapas— užlieti vandeniu Kemo lovi-užboju.

Matant keičiasi dykuma. Kara-Kumose jau pasirodė automobiliai. Iš lėktuvo toli apaėjoje matosi siaura juostelė automobilių trasos, kuri jungia siores dirbtuves su Ašchabadu. Nebetoli tas laikas, kada grandiozinis uždavinys užvaldyti smėlietas dykumas planingo socialistinio ūkio slygose bus pilnai įvykdytas."

Jei bent nedidelė dalis to, kas išleidžiama ginklavimuisi ir karams, būtų išleista tyry derlinimui, mižiniški plotai žemės būtų padaryta tinkamai gyventi. Deja, taip nedaroma, kad paibranginti kainas žemės ūkiu produktų, kai kur dar užleidžiama jau seniau šidribos žemės dirvonais.

Tas buvo daroma ir Amerikoje keli metai atgal.

O naivūs žmonės tiki, kad karai kyta dėlei perdaugio žmonių.

naują eilėraščių rinkinį ir rašo poeng vaikams.

Antanas Tomašaitis renka medžiagų monografijai rašyti. Numato išleisti lietuvių vyrytiumi drabužių monografiją.

Prof. Vinco Krėvės-Mickevičiaus baigiamas Valst. Leidykloju spausdinamas 6 paveikslių dramatižotas sodžiaus gyvenimo veiksmas.

Prof. Krėvė-Mickevičius baigė ruošti Tarybų Lietuvos Moksly Akademijos statutų. Statutus paruoštas Gudijos ir Ukrainos TSR pavyzdžiu ir jau pėrsiustas švietimo L. komisariatu. Lietuvos TSR Moksly Akademijai pėrklausys visos Lituanistikos Instituto štaigos. Akademijojė bus 3 skyriai: humanitariniui, ekonominio-socialiniui ir gamtos tyrimo bei tikslųjų ir pritaikomųjų mokslų.

"Naujėnos" stebisi, kad Lietuvos žmonės išsireina jaunu teisybes ir dar paprašys darbininkus.

Na ir dar šiausiai prieš tokį "parėdę." Jeigu taip, tai P. Grigaitis buty galėjęs senai teisyjauti socialistiniė tvarkoj ir nebuty reikėję vėsi amželį mučytis, kad pasiekti nors paprasto advokato titulo titula.

Kas liečia darbininkus, tai musų su toumi supažindino P. Crigaitis 30 metū atgal sakydamas, kad socializmo galdynejė nerėkėis didelių galvotyj valdant valstybės aparata. Prisilaikant daugumos žmonių pagamintais įstatymais ir kur kyšiams, smurtui nebus dirvos, tai bile amuo galės buti teisėju ir kitokiū atsakomingu valstybės tarnautoju.

Antanas Valaišis ruošia Tarybų poetų eilėraščių rinkinį.

Vytautas Sirija Gira ruošia

Angly armijos regimento siuvėjas lopo kareiviška šinėlė kempinė. "Kur nors karo fronte". Jo išdūs nepašė į anglų. Ištikrujū tai "mučiotės" indijūs sužems, kuris atsikomo Anglijai už "suciivilizavimą" jo tėvynės.

Skaitant laikraščius atrodę, jog anglai vien tik: ilalus musa Afrikoje, patys nieko nuneukėndinti. Bel su šiuo atvaizdu patrys britų valdniekai duoda paškikimą, jog tai padaroma kaip išganymas anglai suštiejęsi iš Afrikos musio lauko.

MEDICINA SSSR KAI ME

Skurdas, nekultūringumas prieš-revolucioniš Rusijos kaimie gimė epidemija po epidemijos, kurios tęsdavosi ilgu metus ir tik laikina prašėuos vėli su nauja jėga prašėuos. Reali kur kaimuose dirbė gydytojai buvo beįėjiai kovoti su masiniais susirgimais.

Neturėdami medicinos pagalbos, valstiečiai buvo priversti gydytis pas įvairius burtininkus, ieskojo "pasveikimo" bažnyčiose. Sergančius vedė priekavos "komunijos". Tuojau po sergančiųjų eidavo sveikieji. Tokių būdų užsikrėdavo ir vaikai, ir suaugusieji. Gydytojus, mėginusius kištis į tokią tvarką, policija apkalindavo "mėnštaviu."

Senoji Rusija "garsėjo" aukštu kėdikū mirtingumo nuošimiu. Ukrainoje, pavyzdžiui, iš kiekvieno 100 kėdikū ligi metū išgyvendavo tik 50—60. Centrinėse Rusijos kaimuose vaikų mirtingumas buvo dar didesnis.

Per Tarybų valdžios laikotariu šiu kaimas pasikeitė nepaėjimamai. Vienas gausingų pavyzdžių—Ukrainos kaimas Ostapje (Poltavos srityje). Čia ligi revolucijos viešpatavo tamsa ir prietaringumas. Dabar šiu kaimas su naujas namais, erdyviu klybu, garsiniu kimo, žėmones gyvena kultūringai ir pasiturintai. Įprastos senaisiais laikais išberiamosios ir vidurių šiltinių epidemijos seniai likviduotos. Nugalėta ir tokiū bėsi ligi, kaip trachoma. Vaikai mirtingumas Ostapje kaimie per tuos metus smazėjo 13 kartų. Jau seniai laikai, kaip šis kaimas nebeturėjo nė vieno vaikų infekcijos atšiekimo. Paskutinis susirgimas diferitru įvyko prieš penkerius metus.

Tie pastebėtini laimėjimai buvo pasiekti dėka kolchozėnis santvarkos, pakėlusios darbo valstiečių kultūrinį ir medžiaginį lygi, dėka statninio susirūpinimo liaudies sveikatos apsauga.

Nuo Ostapjės ligi artimiausio miesto — 45 kilometrai. Bet norėdamas gauti medicinos pagalbą kolchoziniukas neturi važiuoti į miestą; jis jau gnamo vietojė, gydymo punkte. Kolchoziniukai patarnavimui čia yra ambulatojia, rentgenokabinetas, gerai įrengta diagnostikos laboratojia. Vaikus aptarnaujia vaikų konsultacijai, pėnieš vėrtuvė. Patromazo sesuo moko jaunas motinas, kaip reikia auklėti žindomus kūdikius.

Apynkėje yra du gimdymo namai ir puikiaiusia ligoninė. Šviesios palatos, vonia, operacinė, valgomasis—visa, kaip geriojė miestų gydymo įstaigoje.

Gydymo punktu vadovauja daktaras Semionas Ivanovičius Berežnoi. Kadaisė jis dirbo Ostapjėje felceriu, vėliau gydytoju, o dabar vadovauja visam gydymo-profilaktikos kombinatu, kuris aptarnauja 12 tikštančių gyvenoty. Dr. Berežnoi —laletingus specialistas ir organizatorius, giliai savo darbu atsidaavęs žmogus. Jis turi didelę autoritetą gyvenoty tarpie partijos bei tarybinių organizacijų paramą.

Gydymo punktas, kuriam vadovauja daktaras Berežnoi, išaūkėjo didelę aktyvą taip vadinamą sanitarinių igalioinių ir pirmadėlių kolchoziniūky ir kolchoziniūky skaičius. Tas aktyvas prižiūri gatvių, kiemų ir šūlinių švarą, medicinos personalui vadovaujant atlieka profilaktines pareigas, teikia pirmąj pagalbą nelaimingoms atšiekimose. Paskaitas, pasiškėlimus, parodas — visa tai vyksta panaudojia apynkės gydymo punktas sanitarinės žiniūmos skiekti kolchoziniūky valstiečių tarpe.

Ostapjės kaimie ligoninė parengia iš kolchozėnis jaunu-

mėnės medicinos seseris ir felcerius. Kai kurie jų tęsia mokslo aukštiosios mokyklose. Buvusiųjų sesuo Beleckaja grįžo į punktą gydytoju.

Tikštančiais ryšiu susitūri Ostapjės gydytojai su stambiaušiais Maskvos, Leningrado, Kiev-o institutais ir kitais šalies mokslo centrais. Tarp kaimo gydymo punkto darbininkų ir žymių mokslininkų vedamas gyvas susirašėjimas įvairiais medicinos mokslo ir praktikos klausimais. Ostapjėje įsteigta gera medicinos biblioteka.

Tokių tarybines medicinos entuziastų, kaip daktaras Bežnoi, turime labai daug. Šitai liaudies gydytojų žėmonioje šalyje, kaip nesavomadiski, pasišvenę tarybines medicinos veikėjai. Iš jų patirėms moksli jaunuomėns, kasmet papildant kaimo gydytojų kadrus.

Darbo žmonių sveikatos apsauga yra pačiamė Komunistų partijos ir Tarybų vyriausybės dėmesio centre. Niekur pasaulioje nėra tiek plačiai pastatyti medicinos pagalbos kaimai, kaip Tarybų Sąjungoje. Palyginus su prieš-revolucioniais laikais, lovų skaičius kaimų ligoninėse padidėjo pusketvirtio karto ir pasiekė beveik 200 tikštančių. Tris kartus paduėgėjo kaimo gydymo ambulatorijos punktu; dabar jų yra pusretėio tikštančių. Lovų skaičius kaimo gimdymo namuose padidėjo 14 kartū. TSRS-joje kiekviena gimdyvė gali gauti medicinos pagalbą net tolimiausiu kaimie. Mieste ir kaimie motina ir jos kūdikis apsupti socialistinės valstybės dėmesio ir globos. Vien tik praėjusios mėsės daugvalkėms motinoms išmokėta daugiau kaip milijardas rublių valstiečiųs paramos. Nuslegiančioji tų sumų dalis tenka motinoms—valstiečiųs.

O kaip su valstiečių vaikais? Kas jais rūpinosi carinėje Rusijoje, kur žmonės žėdavo tikštančiais nuo bado ir epidemijų. Dabar šio daugiau kaip 1 milijonus kolchoziniūky ir valstybinių ūkių darbininkų vaikų aptarnaujia vaikų lopseliai. Tuos kūdikius prižiūri gydytojai ir seserys, jų auklėjimą seka specialiai parengtas personalas. Motina-kolchoziniškė, palikusi savo kūdikį lopselyje, ramiai dirba savo darbą laukuose.

Prieš trejetą metų Tarybų vyriausybė priėmė nutarimą, sustiprinantį medicinos pagalbą kaimie. Per tų laikų į kaimų vietoves pasisūta jau daugiau kaip 11 tikštančių gydytoju, įsteigta tikštančiai nauji diagnostikos laboratojijų, fizioterapijos ir kitokių kabinetų. Kaimų gydymo punktai gavo medicinos bibliotekas, naujaušius įrenginius ir instrumentus. Jie savo kvalifikaciją sistematiškai didina tobulinimosi institutuose.

1941 m. atnės kaimiui naujus didelius laimėjimus sveikatos apsaugos srityje. Į kaimus bus išsiūta papildomai 6 tikštančiai gydytoju, 1900 dantų gydytoju ir stomatologu, 85-kiuose nuošimčiuose kaimų tarybų teritorijos dabar bus savos ambulatorijos arba felcerių punktai. Žymiai pėkiasi specializuota pagalba. Kiekvienos kaimo ligoninės, turinčios po 25 ir daugiau lovų, personalo sudėtyje bus gydytojai-chirurgai, žymiai padidėmamas gydymo punkty įrengimas.

Tarybų medicina filrai pasidarė liaudiška. Socialistinio šalyje skiriamas ypatingos dėmesys gyvenoty sveikatos apsaugai kaip miestuose, taip ir pačiuose tolimiausiuose rajonuose. Visos TSRS lautos nauodoja diemā iš didios augėnos socialistinio kultūros gėrybėnis.

VI. Rīd.

CHICAGO IR APIELINKĖS ŽINIOS

ČIA JAU BISKI SKIRTINGIAUS

KAIP UŽ TUOS PACIUS PINIGUS GAUTI DAUGIAUSIAI PASTENKINIMO?

Jau nebe pirmi metai kaip laikau lietuviškas pramogas, dramatiškus perstatymus, koncertus, prakalbą ir t. t. Eimū į juos, tur but, del tos pat priežiūros kaip ir visi—kad išgirstų, ką nors naujo, pasimokintų, patenkinimai naudingai praleista liuosalkio valandėle.

Ir dažnai savo tikslu atsiekiu. Bet, ką girdi ir matai nuo estrados, tai dar ne viskas. Nuėjus į parengimą dar gauni ir kitokio pastenkimo. Jume susitikti su pažystamais, gal jau senai nematytais draugais, pasikalbi, pasidalini mintimis, žodžiu sakanti, jautiesi "kaip namie".

Paprastose lietuvių organizacijų parengimose tas labai lengva atsiekti. Štai, [ėjai] į sale, pereini skersai, apsižiuri kur jau sėdi tavo pažystami buvelis, ir, jeigu dar yra tuščia vieta arčiau jų—šmąsk ir atsieksi. Jei programos dar nepasidėjus, sumeti po žodį kitą. Pratraukose galima ir biskūji išgęsi pašėkėsi užvesti. Niekas nepertarukinėja, niekas neklaidina. Mat, sašė, kurios mes dažniausiai turime progą lankytis, kedės ne numeruotos. Sėdiks kur patinka, jei tik vieta dar neužimta.

Bet visai kas kita didesnės salės, taip vadinamos "amerikoniskose". Ten nuėjus vietos nepasirinksi. Nusipirki bilietą, prie durų tave pasitiks patarnautojas, o geriausiam atsitikime graži mergina, nuves ir pasodina "kur priklausi". Laike perstatymo ar koncerto, vaikščiodami ar mainyti vietomis neleidžiama. Didelės salės kitaip ir negali būti. Kaip jau palaikyti tvarką, jei žmonės elgtųsi kaip kam patinka? Dar kokios, tau minčiai pasitraukus, gali kas nors kitas atsistoti į vieta, kuriu tu tam vakarui nusipirki ir kuri tu užtikrinta kaip rengėjy, taip ir salės užvaizdos.

Ir mažas incidentas sugadina gerą nuotaiką.

Su tokia tvarka aš sutinku šimtu nuosimęj, bet... Štai ko-ki turėjau nesmagumą keli metai atgal. Nėbepamenu kuri organizacija davė labai žingedių parengim vienoje Chicago vidurmesnio salėje. Reikia nueiti.

artimų draugų. Arčiau susipažinti nei jie, nei aš nežinojome kaip ir, gal but, nei negedėim. Bet del vieno mangs tas buvelis artimų draugų pašėkėsio nesu-lybė. Jie kabėjosi, taip sakanti, "pro mane" apie visai man ne- domius ir nereikalingus dalykus. Ir tikėsite man, tas vienas mažas dalykėlis sugadino la- bai puikiu perstatymą.

Reng. Komisijos Narys.

Kaip to išvengti?

Nežinau ar visi "Vilnies" skaitytojai pastebėjo, bet "receptai" išvengimui visųjė aprašyto nesmagumo neseniai tilpo Detroito Žinių skyriuje. Kad dar geriau išlijujumat, čia ji trumpai pakartosiu.

Detroitiečiai rengia koncertą garsiam mūsū pianistui-kompozitoriui Vytautui Baceviciui. Koncertas įvyks vienoje didžiu- jū to miesto saly, Masonic Temple, kur kedės visos summe- riotos. Bilietus jie platina iš- anksto, ir dar kaip! Kelios šien- mynos, čielos grupės artimų draugų perkasi bilietus ant kart su užtikrinimu, kad koncerte visi sėdės kruvoje.

"Vilnėj" pastebėjau, kad tas pats muzikas-virtuozas Bacevi- čius bus ir Chicagoje. Čia jam rengiama koncertos kovo 16 d. irgi vienoje didžiujų vidurmes- cio saly—Orchestra Hall. Sako, bilietai jau platinaim. Rengė- jai iš savo pusės deda visas pa- stangas, kad visuomenė koncer- tu buty visapusiai patenkiniu- si. Ar taip bus, tas priklauso di- delėj dalyj nuo mus, taip sakanti, nuo "pašlosios publikos".

Patikis į šaj rengėjus, o kalbanti iš egoistisko laikaregio, mano patarimas yra: Bacevi- čiaus koncerto bilietus įsigyti jau dabar ir įsigyti ne tik "sau", bet pasitarus keliom šeimynom, ištisam pulkui artimiausių draugų visiems ant syk. Pagaliau, ir kodel ne? Juk į koncertą visi- tiki esime. Ar bilietų perkime dabar, ar prie langelio—kaina vis ta pati. Tik tokis skirtumas, kad pasipirkdami dabar galime pasirinkti, o prie langelio begau- sime tik tokią vietę, kuri dar ne- parduota.

Zemaitis.

Judis "Stenka Razin" Roselände

Kas norite pamatyti gražiausią filmą, pagamintu Sovietų Sąjungoje, tai turėsite progą. Filma istorikā, apie Stenką Razin. Visoj Rusijoje buvo visoki legendy ir pasakų apie Stenką Razin kas dėjosi 16 šimtme- tyje. Stenka Razin buvo caro offi- ceras, bet vėliau jis išėjo prieš curį ir visą valdancią klesg. Jis suorganizavo teroristine grupę terorizuoti ponus ir aukštus val- dininkus. Tuom jis įvarė kinkų

45 ct. aukavo Pruseika, 40 ct. Jagminas, 30 ct. F. M. Po 25 centus aukavo: Vaitkus, Katilins, Sideravi- čius, A. Pranskas, G. Miller, F. Jurgilas, W. Vaitkus, P. Jukio- snis, Mrs. Sabutis, Sidasas, Rid- lauskas, W. Troy, A. Sezelgis, Stalioraitis, X. Viso surinkta \$36.00. Kas daugiau?

Jau Trys Harvester Co. Dirbtuvės Streikuoja

Darbaviai spiriasi nuo išplimo- mo dirbinkū reikalavim.

Bosų pastangos suardyti vie- nybę su ADF įsikišimų į International Harvester Co. dirbinkū omarą streiką be pasekmų. Darbinkū didelē didžiama nu- balsoavo skelbti streiką ir Mc- Cormick Works, jeigu tik bus reikalas.

Pirmadienį pradėtos derybos, tarpininkaujanti Roadley, ne- duoda pasekmų. Darbaviai at- sialoko išpildyti dirbinkū rei- kalavimus, tai pasirašyti naci- onalį kontraktą, panaikinti dar- bų nuo štūkių ir užtikrinti alga- nemažesnes ytram 75 c. į va- landą, o moterim 65 c. į va- landą.

Darbinkai pasiryžę kovą laimėti. Jų tarpe vienybē kov- jeriausia.

Pagelebėkim Išvaduoti Ispanus Lojalistus

"Vilnėj" jau buvo rašyta, kad lietuviai apsiėmē sukelti bent \$6000 parenti labai svarbią mi- siją—pasitisi laiiv, kuris pir- nu atveju atgabentų bent 500 ispanų lojalistų iš Francuzų koncentracijos stovyklų. Meksiko valdžia užtikrino jiems pa- stogę ir darbą.

Amerikinis komitetas, kuris rūpinasi šelpimu ispanų lojalis- tų, jau nusamdė laiivą "Loveen" ir įlavė rankpinigį \$25,000. Laiivas greitai laiiv išplauks į francuzų Morokko, kur įkalta- ta daug lojalistų.

Šiam tikslui nekurię čicia- gėčiai jau paaukavo. Iš viso sur- inkta \$36.00.

- Aukavo po \$1.00:
- A. Mikelsonis
  - F. Simonaitis
  - M. Kulikauskas
  - J. Jurgela
  - Preikša
  - Paurnas
  - Dauderis
  - Morkunas
  - Andriėjauskas
  - Raguskas
  - Dr. Butko
  - W. Vaušpas
  - J. Klastauskas
  - P. Sprindis
  - J. Paulauskas
  - K. Jokubaitis
  - M. Klebonas
  - J. Gižauskas
  - T. S.
  - A. Daraška
  - J. Kuodis
- Po 50 centų:
- Jukšienė
  - Bitvinskis
  - Baltušis
  - J. Mažeika
  - L. P.
  - Ch. Kokė
  - A. Litvinas
  - A. Doekus
  - L. Bajorynas
  - J. Staškus
  - P. Cerniauskas
  - I. Blaškys
  - J. Arėšiuas
  - J. Šiušbeika
  - A. Zebraitis
  - A. Stukienė
  - P. Petkevičius
  - J. Klirkunas
  - C. Bartnikas
  - J. P. Miller

Republikos. Rep. 0349.

Zade's Bar 6753 S. Western Av.

DELLA ZADEIKIENE, Sav. Penktadieniais Kepta Zuvis, Gardaus Alus, Skani Arielka, Saldus Vynas ir Geri Užkandžiai. Šeštadieniais Vėštieina.

kas S. Grabas, buvęs per daug meti ižidininkas ir didelis klu- bo veikėjas; nutarimū raštini- kē liko M. Werbach; finansų raštinkē irgi liko ta pati V. Babilius; ižidininkas D. Babil- ius; pildomoji komisija F. Ba- bilius ir J. Gurskis.

Naujoji klubo valdyba pasi- žądėjo dėti pastangas, kiek bus galima, kad klubų palaikyti skaitlingu ir stipriu.

Kadangi klubas priklauso prie Chicago Lietuvių Demokr- atų Lygos, tai ir tikisi ką gero nuveikti, kaip tai pagerinime apieliniku, arba pagelebėti lietu- viau jaunuoliam gauti politi- ką darbą ir kitokių civilių re- kalų. Klubas turi išrinkę dele- gatū, kurie lankysis kiekvienų mėnesį į lygos susirinkimus. De- legatais yra A. Sokas, S. Gra- bas ir D. Babilius.

Kluban prisirašė du nauji na- riai: Antanas Warneckas ir An- toni Vaitukas, tai studentas, E. Vilkukienės sūnus, kuris lanko kolegiją. Malonū mums, kad ir studentai mato reikalą prigulė- ti politiskam klubo.

Knygų peržiūrėjimo komisa- ja raportavo, kad klubas stovi gerai finansinai ir yra skaitlin- gas narius. Knygos rasta veda- mos gerai ir viskas tvarkoje.

Sokių vakaras, kuris įvyko sausio 11 d., po antrašo 3941 65th pl., pas d. Valkiencę, pasie- kė. Raportavo S. Grabas, komi- sijos narys. Parengimas gerai įvyko ir klubui liko griežas paramos. Nariai ir svečiai, kurie atsilankė smagiai laiką pralei- dę.

Šalčiausia Šiemet Diena

Vakar kaip kur Chicagoj buvo šaltis žemiau zero; Tai šalčiausia šiemet diena.

Tula eskimose, kuri vadinais "Alaska Nellie", atvyko į Chiga- go. Jai dabartinis oras visai patinka.

Bendrai numatoma, kad sal- tis atpuls šios dienos vakare.

Iš Lietuvių Politikos Klubo Metinio Susirinkimo

Klubo metinis susirinkimas įvyko sausio 31 d., 1941 m., pas d. D. Babilius, 6332 S. Kedva- le. Aus. Narių atsilankē gana skaitlingai ir visi emē dalyvu- miu apsvarsyti klubo reikalus. Kadangi buvo metinis susirin- kimas, tai nauja valdyba užė- mē vietas. Naujas klubo pirmi- ninkas A. Sokas, vice-pirmtinis-

JUSŲ SVEIKATAI

Jusų sveikatai mes turime ge- ro medaus. Naudokite jį vietoje aukuras ir vaisty. Naudodami medų, jus apsaugosite nuo alogų, pataisysite savo vidurius, sutvirtinsite kraują ir visą savo kūno sistemą.

KREIPKITES: A. Avižienis 3116 S. Halsted Street

URBA GELININKAS
Gėlis Mylantiem, Vestuvėm, Bankietim, Laidotuviem, Papanaiam
4180 Archer Avenue
Phone: LAfayette 3300

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS

"VILNĖS" greitū laikū išleis labai svarbią knygutę "Laiškai iš Lietuvos". Toj knygutėj tilps daug laiškų, kuriuos atsianti Lietuvos žmonės savo giminiems, vaikams, ir juose rašo apie dabartinę Lietu- vos valdžią ir t. t. Dalis tokių laiškų jau tilpo "Vil- nėje", o dar daug jų yra, kurie netilpo.

Jei kas dar turite laiškų iš Lietuvos nuo savo gimi- nių, draugų bei pažystamų, atsiųskite jį "Vil- nēj", laiškas bus galima sunaudoti knygutėje.

Prašome organizacijas, klubus, draugijas ir LLD kp. bei pavienius siųsti užsakymus del plati- niuoti minėtos knygutės. Kaip tik bus gatava, tuoj išsiuntinėsimė. Platintojams bus duodamas nu- simintis.

'Vilnies' Adm. 3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

do. Atrodē visi užganėdinti ir išsiskiršė veiki ryste. Klubo susirinkimaj įvyksta kas paskutinį penktadienį kiek- vieno mėnesio, po antrašo 6332 S. Kedvale ave., 8 val. vaare.

atsivesti. Nutarimū raštinkē, N. Werbiekiene.

Ant jasų paliepimo mūs tikslas duoti patarnavim ir jums geriausio ANGLI West Kentuck Egg \$7.70 Frank. County Egg \$7.70 Cosy Home Stoker \$6.60 už toną su taksais Roseland Coal Co. 343 West 107th Place Fulman 6716 TUMONIS ir SUNAI, Sav.

Tel. Yards 1651.

John A. Loudont Tavern Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigarai ir Užkandžiai. 3538 S. Halsted Street ir Mėsos-Groserio Krautuė. 3441 S. Morgan Street

Ketvirta Eksplozijos Auka Numirē Frank Budzinski, kuris buvo sužeistas perėjū savai- te chemikalų dirbtuvėj eks- plozijoje Chicago miesto. Tai ketvirta auka tos eksplo- zijos.

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill. Garantuoja Kokybę, Ivaritima ir Produktus Savo Įstaigoje RESTAURANF Sveika, Švari, Rusiška-Ame- (VALGYKLOJ) rikoniška Virtuvė. Kainos žemos. 1628 W. Division Street Tel. Humboldt 4044 Mėsos ir Groserio Krautuė Tel. Brunswick 9468

Phone: Virginia 9493 Moterim: Seredomis PAULINA RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rūpinasi žmonų svei- kata. Dabar naujai pertatė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviškā.

Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

Siančiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS—Kvietkininkas GELES VESTUVEM, BANKIETAM, PAGRABAM 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicago ir Cieros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

ALBERT V. PĖTKUS 4704 SO. WESTERN AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 6024

ANTHONY B. PETKUS 1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 6142

S. P. MAZEIKA 3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1155 & 1159

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAL CANAL 2313 & 2316 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Fulman 1276 & 2315

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST. VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LIULEVICIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3272

Pas Šias Ypatas Galite Gauti Baceviciaus Piano Koncerto Tikietų

Kencertas įvyks kovo 16 d., Orchestra Hall. Visos vie- os rezervuotos. Išigykite tikietus dabar. Parduavejai gražinkite tikietus ar pinigus nevėliav kovo 14 d.

- J. SKEBERDYTĖ 2134 E. 68th St.
- J. KANCER, 3255 S. Union Ave.
- J. KATILIUS, 1623 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
- A. SESELGIS, 7711 S. Racine Ave.
- S. JURKA, 7139 S. Winchester Ave.
- P. MIKILIŪNAS, 3289 S. Emerald Ave.
- S. VESHYS, 2718 Lamoa
- A. JAKIENĖ, 6152 St. Lawrence
- J. LAPINSKAS, 3036 S. Indiana
- J. BALTIUSIS, 1013 S. State
- G. MILLER, 3339 S. Union Ave.
- A. KANAPE, 734 W. 31st St.
- PAVIS, 3946 S. Artesian
- V. URASKY, 4231 S. Artesian
- A. DOCKIENĖ, 1304 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
- A. YURIS, 3943 S. Campbell Ave.
- V. RAUJA, 6601 S. Artesian
- P. SPRINDIS, 6603—33rd Ave., Kenosha, Wis.
- J. PAULIAUSKAS, 1014—30th St., Waukegan, Ill.
- Z. KLIEBENZ, 10718 S. Prairie
- F. SALOMON, 4224 S. Rockwell
- A. PETRATIS, 3139 S. Lowe Ave.
- P. GRIGAS, 7209 S. Campbell
- J. SUBEIKA, 68 W. 113th St.

LITH YOUTH MUST FIGHT BID OF WAR BY MONGERS NOW!

By GEORGE STARKAUSKAS

The tragic days of 1917 and an AEF are almost here again. With ever increasing velocity, the bid and nod in the direction of war and United States participation, moves on unabated.

Several weeks back, in the historic city of Washington, hundreds of youth speaking for thousands who sent them as their representatives to a convention of youth, spoke to our war minded government. They voiced the stand and outlook of American youth. The stand for peace and the stand for democracy.

With these hundreds who raised their voice in protest, were a number of Lithuanian youth. Youth who regardless of their decendency, felt like you and I, like Joe and George, that an end must come to the 1917's and its off-springs. These youth, representing groups and organizations, spoke and voiced the peace sentiments of our Lithuanian-American populus. And like true Americans their stand and sentiments could not be brow-beaten by the reactionaries. Their actions were backed by thousands then and will be supported by thousands more after they report back to the organizations who sent them.

The Tory bill 1776 in Senate now would enable corporate interests to drag America into war. It would give the President of the United States power to get us into a total war against the will of the people. It would substitute government by decree instead of constitutional government. It would disregard any law on the books. Our ships, our planes, our guns and vital resources will be shipped to foreign countries. "All out" aid to the British Empire or any other such warring empire would mean total war for the American people.

These things will happen because our statesmen and economic royalists are violating the will of the people. Men in high places are dragging us into a war three thousand miles away.

This is not a war to wipe out the evils of Hitlerism and tyranny. It is not a war to liberate the peoples of Germany or France, India or Ireland, Africa or Asia. It is not a war to defend democracy. It is a war to line the pockets of corporate interest at the expense of the peoples of the world. And unless we take a stand NOW, democracy as it was blackened out in Germany and France, as is slowly being blackened out in England, will if no protest is raised—blackout democracy in the United States.

We are young, we want live. Let's get together before the chattering smoking nozzles of guns stare us in the face. As Lith-Americans, as fighters for democracy in its true sense and with a heritage that bequeles us to move into action, lets work together to stop war. We can do it!

Time an ttdie wait for no man. Today we may peacefully wend our way to work. We play, laugh and enjoy ourselves socially a body, a mass of peoples, soon must all this vanish and in its stead the gory mass of dripping blood of young Lithuanians supplant it? Must we remain quiet and undisturbed? Will we allow the thousands of conscriptees already training to be the corps of assault in other lands? By the

"Town Hall" Youth Delegates Demonstrate for Peace and Security

In the shadow of the Washington monument, young people from all parts of the United States gathered at the nations capital to voice their protest against war on February 7-9.

Arrange Transfer Of Lithuanians From German Held Area

MOSCOW. — Lithuanian-born people now living in Germany or in German-held territory who desire to return to Soviet Lithuania may do so, and the first groups have already arrived, according to an announcement here today.

The transfer of these former Lithuanians is going forward on the basis of an agreement between the Soviet Government and the German Government, the announcement explains.

The transfer of 10,000 persons in all is expected from Suwalki province during the next few weeks. Full preparations have been made for their reception at the frontier town of Kalvarija, including dormitories sufficient for the accommodation of seven hundred at a time, with dining rooms and emergency medical service.

A special committee consisting of representatives of sixteen public organizations, including the Communist Party and the trade unions, is in charge of the reception.

The transferees will spend two days at Kalvarija, where all formalities usual in crossing national boundary lines will be dispensed with. The travelers will then be taken at once to their place of residence, according to their choice. Traveling expenses connected with the transfer will be borne by the state.

On their arrival at their destination, the transferees will be provided by the local authorities with food, dwelling places, fuel and all other necessities, until they get work.

millions, American people shout—No!

SUBSCRIBE TO THE VILNIS ENGLISH SECTION

CHICAGOANS TO WELCOME VYTAUTAS BACEVICIUS NEW LITHUANIA PIANIST

By A. BANAS

The young pianist-composer in question arrives in Chicago on March 16th after record breaking appearances in the eastern states.

Not only is it suffice to make mention in this writup that his performances were excellent, but critics of leading newspapers in the United States have applauded him for his excellence and performance ability.

Mr. Bacevicius has a world wide record and they who really appreciate music, should attend his Orchestra Hall debut.

VYTAUTAS BACEVICIUS was graduated in 1928 from the Paris Conservatory with high honors as a composer and pianist-virtuoso, and received the diploma "premier prix." Since 1928 he has toured in the principal cities of Europe: Paris, Berlin, Prague, Warsaw, Copenhagen, Kaunas, Riga, Tallin, Helsinki, etc. In Europe and in South America he has appeared at symphony concerts together with the following well known conductors: Phillip Gaubert (Orchestre National, Paris), Nicolai Malko, Albert Jongen, Antoni Bednar, Medins, Kacinskas, Juan Jose Castro, etc.

BACEVICIUS' piano compositions are published in Vienna, Universal-Edition, and in Paris, Edition Heugel, Au Menestrel. His widely known orchestra compositions are as follows: two Symphonies—the second, "Simfonia de la Guerra" (War Symphony) was written in Buenos Aires; Symphony Poema (188 instruments); an opera "Vaidilute" (three acts, seven scenes); a ballet "Tourmonte de la Vie"; Waltz Ballet, Overture, Suite; "Poeme Electrique"; two piano Concertos and seven modern compositions for the organ, including two Lithuanian songs.

VYTAUTAS BACEVICIUS
Soviet Lithuanian Pianist

During 1939-1940 Bacevicius had a successful tour of seventeen concerts in Argentina, Uruguay, Brazil and other parts of South America.

In 1938 he attended the International Festival in London (Societe Internationale de la Musique Contemporaine) as chairman-representative of the Lithuanian Section. He held the same position in Warsaw in 1939.

Mr. Bacevicius' tour is sponsored by the Lithuanian Cultural Society. Stanley Butkus is in charge of arrangements.

Draftees to Serve More Than Year In U. S. Army

BOSTON, Mass.—At a hearing of the Joint Committee on Labor and Industries, held at the State House to consider a number of bills dealing with protecting unemployment compensation benefits and job security for draftees, Rep. George T. Walsh of Lowell announced that "official" word would soon be received from Washington that Massachusetts men inducted into service for a year will have their time extended to 15 months.

Appearing in support of his particular bill to pay draftees the benefits they have earned immediately on induction, he said:

"I know—and you will soon be officially informed—that the men now in the service will stay in for at least 15 months. It is only right that the dependents of these boys get the money due them. A great many will be in the service longer than we expect."

Senator George Stanton also present expressed himself as follows:

"We do not know that these boys are going to return. We are on the threshold of war. There is no question about that. In my opinion we'll be in war before the year is over, even though we don't declare war. Wars are not declared these days, anyway. We'll just be in it."

DOES YOUR GROUP SEND
NEWS TO THE VILNIS
ENGLISH SECTION?

THE VILNIS

— ENGLISH SECTION —

EDITOR:—JOSEPH SACAL

3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone VICTory 1455

The Vilnis English Section is published every Thursday for the benefit of Lithuanian-American Youth. Signed articles and columns express the views of the authors and not necessarily those of the editor or the staff. Material submitted for publication remains the property of the newspaper. All columns and correspondence in order to be published must be in the hands of the editor by Tuesday of every week. Subscription rates to the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; ½ year \$1.00; outside of Chicago, 1 year \$1.50, half year 75c.

DO YOU KNOW THEM?

Vic Kelps is the name of one. Others are Bruno Ray Mathews, Edward Kovel, Frank Solomon, Joe Klickna and Matt Sholomskas.

All the above are young people in the prime of life. Yet in store for them is a horror unbelievable.

At the present time plans are being worked out in Washington, that will lead these young people into an abyss. An abyss of slaughter. A slaughter for imperial interests and the redivision of the world. For whose benefit? Yours? We think not.

All of us hate war and want none of it. As Americans we can stay out of it. The question is—what are we doing to voice our protest against participation in war? The only answer can be: Join with those groups that are combatting it now! The American Peace Mobilization is one of these organizations that is leading the fight. As Americans and good ones at that, we should put our shoulders to the wheel together with others. It should be done now. Tomorrow may be too late!

BETWEEN TRUTH AND LIES

Two groups of Lithuanians convened this past Sunday. One of progress, the other of reaction.

At the arrangement of the first, thousands of young and adult Lithuanians poured out in celebration of the progressive press and of the new Lithuania. It was the largest outpouring yet seen.

At the second arrangement, old men of the pre-historic age convened. They too celebrated. But in anguish and hatred. A hatred brought on because of their spurned plan to maintain in slavery the peoples of Lithuania.

With vehemence untold, likened only next to Hitler's, these gentlemen of the stone age raged and stormed over their plight. They even indulged in a bit of Christian Science philosophy. With stone hammers they pounded the table muttering confusedly, "Progress must not be. We must subdue progress and all it stands for."

People in the audience sadly shook their heads at the plight of these old men. They understood the obsessions that overtake old men. It was sad, very sad.

LEND-LEASE

We know you've heard of the lend-lease give aid to Britain bill, but what do you think of it?

Who will have power to involve us in war if the bill is passed? The President or the people? One man or the people?

What will passage of the bill mean? Dictatorship or democracy?

If it is dictatorship — do we want to follow in Hitler's footsteps? And what for?

A GREAT MAN

"The best way to preserve the confidence of the people is to promote their true interest."—WASHINGTON.

'Sully' Answers A.G.

A Rebuttal to the Writer of "Just Commenting"

A reader takes to task the writer of "Just Commenting." He presents a viewpoint of his own and adds interesting data which to a great degree eradicates questionable statements made in "Just Commenting." We invite others to send us their viewpoints. The writup in question, appeared in the February 6th issue of the Vilnis English Section. (Ed.)

The first paragraph of an article written last week by A. G. says that "our lives have been interrupted by fast changing world and national doings. Doings, because they don't 'just happen,' but are made to happen; and making the most isolate stop to think," expounds much practical thought. Because this paragraph expressed so much in so few words, I felt it needed more elaboration.

Our lives have been interrupted by fast changing world and national doings. In the period between 1932 and 1939 President Roosevelt presented the American people with a New Deal Administration. That administration dealt directly with the problems of the "one third of the nation ill-fed, ill-housed, ill-clothed." That administration provided funds for increased relief, a housing program, securing employment for youth through the NYA and lastly the WPA and CCC. It also presented a program of repairing and rebuilding America, through reforestation and soil conservation, paving new streets and sidewalks, waterworks etc.

SWITCH IN POLICY

In 1939 we saw the same imperialist powers, England, France and Germany continuing the first world war. At the same time in 1939 a quick change in the policies of the Roosevelt Administration from a progressive to a reactionary one took place. We saw in 1939 a chain of decreased appropriations for the "one third of a nation ill-fed, ill-housed, ill-clothed." We saw in 1939 the United States become a partner to a nation at war by the lifting of the "embargo act" and when President Roosevelt said that we can be neutral in deed but unneutral in thought (which in itself is contradictory). It's true that "our lives became interrupted by fast changing world and

national doings." These changes didn't "just happen" but were made to happen by man. The development and the direction of economics and history to good or to bad, to peace or to war, to fraternalism or individualism, to primitive communism of the stone age, slavery of the Roman Empire era, feudalism up to the 18th century, capitalism (this is it), or to socialism the next step, are developed and are directed by man.

The crises of depression and war, which the American youth and youth of all the lands face, developed and directed by man. Therefore, the most isolate must stop to think about the cause of this interruption in their lives.

All wars are not totally for business purposes.

Imperialist wars are for business purposes. For example: In the Spanish-American war the United States grabbed the colonies of Philippine Islands and Cuba from Spain. Prior to 1914 Germany had territory on the mainland of Europe and colonies in Africa and Asia. But after the World War, "democratic" England and France "took over" the colonies of Germany and the United States played its role as an imperialist power by furnishing loans at high rates of interest to the German people.

"SOVIET POWER"

Contrast this with the Russo-Finnish treaty March 1940. The Dean of Canterbury in his book, "Soviet Power," on page 342 says, "To the charges that the Russian attack had been prompted by the customary motives of imperialist expansion, I would point to the Russo-Finnish Treaty of March 12. No parallel exists in modern times to such generous terms on the part of a victorious nation to a defeated one. Had Russia's motives been purely predatory, why should she (Continued on Page 3)

AS I SEE IT AMONG LITHUANIANS

By GEORGE STARKAUSKAS

PEOPLE WE'D LIKE TO MEET

We've heard about a number of young Lithuanians who hold prominent positions in organizational circles. Some of them through modesty have shied away from publicity. They are unknown more or less. On the printed page they seldom appear, yet in all actuality they have been and still are the backbone of groups. Your group and mine. Year in and out they have worked tirelessly. Whenever certain tasks were set, they were the ones who consistently without a murmur, went ahead. They sought no glory or praise; no back slapping or oratorical blessings. Their thought has always been the uplifting and building of groups; of their organization. With their shoulder to the wheel they've pushed, urged and built an organization that is worthy of any Lithuanian-American. They are the unsung heroes of whatever cultural and fraternal organization we do have in existence today. These are the people we'd like to meet. People who ask no reimbursement for a task well done. They're real people!

LITH FIFTH COLUMNISTS

Last week we tore into the workings of a so-called "Lithuanian American" newspaper. We mildly skimmed the surface as to their outlook and general policy. Had we the necessary space to devote toward a more lengthy and concretized writup we would have done so. We expect, in the near future to start a regular series of writups on Lith fifth columnists with factual material that has just reached us via authoritative channels. These exposes will crisply and without exaggeration link up certain Lithuanian groups and newspapers as agents of the Gestapo, who together with other reactionary groups in the United States aim to lead the American people toward the road of war and fascism.

THE LITTLE WHITE CARD

Believe it or not, some of you fellows will be lucky. The government is really taking to heart and into consideration every little item when it comes to war and your welfare. Whatever may happen to you, you will be well taken care of.

For instance: If during combat a leg or arm

THE LITTLE WHITE CARD

from your body disappears, time, place and disappearing article will be checked on. If during the glorious struggle (perchance) you are blown apart, again a check will be made. Even to the counting of pieces that you were blown apart into. Of course all of this is very important. Otherwise, how would they know you were dead?

Yes, sir, you guys are lucky. Just to accommodate you, and you solely, thousands of little white cards have been printed. Your name, number and rank will be written in sooner or later. The reason for these cards is that during the last war thousands of individuals just disappeared. Where to? Well, who knows? The thing is, no check was made. That's why we don't know. This time, however, it's going to be different. If you disappear, these little white cards will show when, where and how.

Of course we're only presuming that the United States will enter the war (officially). These cards are only sample millions that were printed so that if we came down to brass tacks and really had to put out the cards, well—war? Who said we were going to war? They're only samples, see!

Aido Bits

From Detroit
DETROIT SPECIAL

Surprises, one right after another and pleasant ones at that. The big 20th Anniversary of the Aido Chorus was full of song and dance. The best singer of the evening was Prima donna Pia Igy, coloration soprano. Even though she is of Roumanian extraction her Lithuanian pronunciation was excellent. The most colorful event of the evening was the dancing troupe of Madam Ettine. Ah, how the guys in the Chorus did enjoy the program especially the little Cuban number. One of the other surprises was "The Flea" as sung by our baso (announced as baritone) Edward Drutchas. It's too bad he got stage fright but the next time he sings I hope he gives to the public what he has given during practices. The effect of the Pontiac male Chorus was apparent and at the last selection of songs by the Aido Chorus, it brought the soprano and alto due to an end. The Pontiac Male Chorus really was good. One of the most popular people of the evening was Anna Tyson being the piano accompanist who performing her task so well drew a lot of respect from the visitors. The Girls Ensemble did a swell piece of work and brought their director Stella Smith into stellar position. And that isn't all, you should have been there if you didn't go. Too much happened to tell it all.

Now we have on the program our delayed elections and our operetta "Isevisis" for April 20th. Till next week,
KID Kong.

"Sully" Answers

(Continued from Page 4)

return Peisamo and the great nickel mines of the North, repaired after their destruction by the Finns and in complete working order, to Finland?"

Further, on page 341, he says, "The unanimity and bitterness of the attack upon her (USSR) in the influential capitalist press of the world is less because she has attacked a small country than because she is the champion and exponent of socialism. When did we see the same unanimity concerning the fate of Abyssinia, Czechoslovakia, Spain and China?" The very week which recorded the death of 5 civilians by aerial bombs in the capital of Finland, recorded 20,000 deaths in similar raids on China. It passed with comment."

A. G. says that "the United States is selling to Russia enabling Russia to release some of her goods to Germany." On page 343, the Dean says, "If I am asked what is my view of Soviet policy today, I would summarize it in two words: self-preservation and peace, and where the two may clash, self-preservation comes first."

Since self-preservation comes first, the Soviet Union will buy airplanes and ammunition from any country, but will not sell like products to her enemies. Why? Because its economics is socialism—producing for the community; while capitalism produces profit. That is why capitalism sells implements of war to its worst enemy—socialism. Do you think for a moment that the Soviet Union will ally itself with one enemy against the other? I don't think so!

Do you think that the United States can achieve peace by siding with England, a nation at war; or more honest cooperation with the Soviet Union, a nation at peace?

I would like to hear what you think on my points, and suggestion. Come on, let's hear from you!

Redwing Banquet & Awards Example for Other Branches

This Saturday, February 22, the Redwings will hold their 5th annual Merit Award Banquet at Bungalow Inn, 5850 W. 111th Street, west of Cicero Avenue.

A delicious chicken dinner is to be prepared and tasty liquid refreshments will be served to all who dine and the price is only 65 cents. For entertainment, Jackie Lee and his orchestra, combined with his repertoire of old and new songs, promises to provide "music that satisfies."

Transportation to the Banquet will be provided for the persons who wish to attend. The meeting place is Hollywood Hall, 2417 West 43rd St., at 7:30 P.M. Since the dinner will be served promptly at 10:30 P.M. everyone is requested to come early to get a reservation and don't be the one that is left behind. Outsiders are welcome to attend the Redwing Merit Award Banquet so trusty the Redwings are extending invitations to all the branches of the L.D.S.

At this banquet there will be awards given to those people who have attained the honor of having their names engraved in the niche of the Redwing. Hall of Fame called, Merit Achievement. Only those members, by getting enough merit points, a quota set by the National Office will be so honored. Those people who have donated their services throughout the year, by serving on various committees, attending L.D.S. affairs, on various teams and acquiring new members. This sort of banquet, which in years to come, will be the paramount in the L.D.S. affairs to every branch in the United States.

As in all banquets, speeches are made, naturally, but we promise everyone—no five minute gab which stretches into a half hour to bare all—but those kind short and snappy like your garter. This evening is solely to honor those Merit Award winners and to have night full of merriment.

VILNIS CONCERT

I never received a more enjoyable evening than I did at the Concert. The program presented was long but it was worth staying for. Bob Ballentine, the harmonica artist, was very good which met with the approval of everyone.

Fritze Jacobs, one of the Grenadiers, also a former Redwinger, proved to be one of the highlights of the concert. If the L.K.M. chorus sings as good March 30, as they did last Sunday, it will be worth while going to their "Dream Waltz" presentation.

Imagine coming 60 miles or so through snow, sleet, and slush to attend the Vilnis Concert—but to me Vic Kelps of Kenosha had something different on his mind. He danced every dance and was extremely happy with the company of Jessie Shaiko. Oh! L'Amour! — Ding, dong, "Here comes the bride" will be the theme song for Joe Stuglis and Helen White of the Monarchs. They will walk the beaten path of matrimony in about 10 weeks—Isabel Gedrim has a very serious admirer I found out. She received bouquets of roses, carnations and violets all in one box on Valentine Day and yet insists she doesn't know who this sweetheart is. Maybe it was Ye-hood! Which reminds me I wonder what Cuddles and Farina got from "Little Boy Cupid." So until we meet to have a more friendly meeting—that is, in person at the Banquet, I remain,

The Escort.

DO YOU READ THE V. E. S. REGULARLY?

A Boy and a Girl A Dance and a Sip On March 15th

??—What's March 15th? Let's pretend today is March 15. We are pushing time ahead a few weeks.

It's 8:30 P. M. on this nice Saturday evening and I am driving to my girl friend's home as both of us are going to do some dancing tonight. As soon as she is ready we both drive to 3236 West 63rd Street. We actually have planned to go somewhere else till we found that this is the best place to spend the evening. Upon arriving at the hall we don't have to look for parking space on the streets because next to the dance hall there is a parking lot.

As we pile out of the car I notice some old friends of mine waving to me and entering the hall. Up to the present I have never attended a dance in this hall and don't know what it is like. Before we enter the door, I get out the tickets then both of us walk in. No sooner is the door opened when a smile comes beaming from the fellow and the girl collecting the tickets. The first thing that is done is we are directed to the wardrobe where we are helped with our coats.

Since we entered the music of Manny Baum's orchestra has sounded so good that it is even hard to describe it on paper.

The hall is decorated in green and creates a very beautiful atmosphere which makes one feel so gay. The Saint Patrick's day effect is one of the best I have seen.

Being that I am not a typical LDSer, the first thing I do is dance (LDSers visit bar first). After this dance I ask my partner if she wants a drink. She nods with an OK, then we venture to one of the tables and sit down and chat. As we are sitting here those old friends I spoke of before come to our table. Here we got together and started to talk when a nice young lady stepped up and asked us for our order. The order was filled in a few minutes and there was no fuss and no bother as at other affairs where we have to stand by the bar.

After finishing the drinks again we dance. I never actually heard such fine music. Rumbas, Waltzes, Tangos, Polkas, Foxtrots and others.

I ask my partner if this is the first Monarch affair she has attended. She tells me that it is but it will not be her last one either. She also said that she never met a nicer, friendlier crowd in all her life. We both agreed that the LDSers are certainly a nice bunch of people.

So goes the rest of the evening. Gee, it's after 1:00 A. M. No wonder the orchestra has stopped playing. We are now going for our coats and want to thank the Monarchs for providing such a nice evening for us.

Here we are back again. It is February 20 now. Buy your Monarchs dance tickets soon because there are just a very few of them left. The tickets are 45c (tax included).

Schnutz.

THE

OULJI BOARD

Quiet, quiet, quiet. Today we see things through a fog so in order for us to be able to concentrate we must have Quiet! Marvelous isn't it that the Board can't get a hangover like the rest of us?

Ah, ah aaaaaaaAH, even the great Fish, Ala, and Posh have trouble telling the Andralis twins apart. In a year or so we predict they will set many a heart afire don't you?

We see Bee Guyer looking as pretty as ever; and proud she seems to be of Baby Junior—ask her to tell you about her experience in trying to measure him sometime.

Out of the people who went to the L. B. affair last Saturday night which couple have been making a habit of it? No names, of course but the face of the fair one is Mary Shimkus.

Three of the Shemielles were present at the Monarch Social BUT Bud Jasen was only seen putting on his hat and coat—where he went the Board hesitates to say.

A former LKMer took her vows over the week-end. Congratulations, Martha Survillas—and that goes for you both.

Helen Kwain is seen fondling a new bowling ball—oh, oh, oooo it was only a dream, wasn't it Butcheriene?

We hear, we hear, NO. No a thousand times, no, we mean smell Gardenias. Ah, just as we thought, the Gardenia Gals are back again. Pardon us, girls, mind if we ask a question that our O. B. can't answer? Yes? Heresay has it that as each girl becomes a Mrs. her right to wear the flowers is forfeited, but why that particular one?

Tch, tch Tony Litvin and Toni Zigmont are at it again? They make a cute couple so shall we ask the wise owl?????

We extend our sympathy to the fair Monarcher who fell into the clutches of the champion Wooer of Dogpatch style, yes, yes, Frances we TOO know he has brown eyes!!

Not next year, not last year but this year! Yesiree, many a couple will tread the aisle to matrimony and for example to quote a few: Joe Stuglis and Helen White, Al Danoris and Anita Page, Lou Wengel and Ruth Puska, Ed Kovell and Frances Arlis, Chester Kent and Sophie Simon and Bronie Yurkonis (sorry we couldn't get the other half's name Bronie). ALL of them can't be draft dodgers so maybe they do, do you, believe in love?

Thanks ever so much, Wally.

We'll admit it was kinda hard to contact on the O. B. the three Grenadiers but now that they are back we hope they'll continue their harmonious vocalizing.

Long time no see Pauly Pakits playing the accordion. Come, come Sophie, we love to hear him play and we REALLY do miss him.

What's this? Wally Poyer all stretched out on the beaches in Florida? Take a couple of sun

-LKMC- NewsBits

Yesiree, Sunday is the big day for our annual Bunco Party. If anybody has anymore prizes to be donated we wish to have them brought to Hollywood Inn. The Bunco will be held at the same hall. If you haven't purchased your ticket you still have time to do so. Better do it soon for we only have a few more left. The Bunco starts at 4 P.M. and the admission fee is only 25 cents plus a 3 cent defense tax. A good orchestra will be featured after the Bunco. So don't forget to be there Sunday, February 23rd, at 4 P.M.

The time has been changed for rehearsals now. They will start at 7 P.M. sharp so that we can have more work accomplished throughout the evening. You probably all know that there is a general chorus practice every Friday at Gramontas Hall, at the same time also.

VILNIS CONCERT SUNDAY We made a success in our fine singing Sunday with our great soloists who are: Olga Sokus and Paul Stogis. Everybody seemed to wear a big smile on their faces.

Wonder who that new beau could be that Aldona G. was conversing with. Eh? (How about an introduction?)..... My, my, how different Isabelle G. appears with a different style of hair do. Why the change I wonder?

Seems like our Frank Bruzas is making a hit with that "Vini Vini song. I don't think he minds singing it over and over again. He sure draws a crowd even though he's hardly heard.... Well, time's awastin'. So until Sunday, I say.

Toodle-oo!

ROSELAND IS BACK IN THE NEWS

Sorry, folks, for our negligence! Yep, we're still here, and very much alive, so watch things start poppin' round these parts.

Our monthly meeting was held February 11. Gertie and Molly Slench were officially inducted into the club, and I do wish we had more members like they.

By the way, youse guys and gals, how's about comin' to the meeting? Not afraid of a little winter weather, are you? Just in case you have forgotten. Our meetings are held the second Tuesday of every month.

We were happy to see Joe Saecal again, and incidently, Joe, thanks for your very helpful suggestions.

Sorry, Ed, for hiding out on you so long. I promise more information in the near future. How do you like reveille?

So 'till next time!

Whatjaknow.

baths for us will you Wally?

Sorry we missed the happy occasion—but here's our Congrats to Lillian Urlis (nee Pushis) and Al. They've been Mr. and Mrs. for quite some time now, but the fog is just lifting so excuse, please.

Now to quiz the quizman: Why did Tex Zebratits insist on recommending (Hill and Hill) to all his friends?

Only time for one more look so we're paging Phyllis Rasins. Please try to give credit where is due won't you, Dutee? So as our Seance ends, remember,

Fish Ala Posh.

CLUB NEWS - ACTIVITIES - SPORTS - SOCIALS

Rounder Upper Writes:

LDS MERRY GO ROUND

MID WEST VOICE

Already many know that the Mid-west Voice is quite a popular LDS bulletin and becoming more popular rapidly. In the past it was the task of very few individuals to see to it that the Voice was published each month. The Voice staff again pleads that the branch correspondents please send in their announcements and articles to Miss Helen Lane, 646 W. Garfield Blvd., by Feb. 24 which is the deadline. Through your cooperation the editions will become enlarged and more interesting by sending in your material. There will be a meeting of the Voice staff Monday, Feb. 24, at 7 p. m. All of the voice staff will assemble at the above given address of Miss Lane. Watch for the new edition of the Voice and each branch please pay for your copies of the Voice, at the nearest possible date.

LDS MEMBERSHIP DRIVE

The national office is anxiously waiting for pledges from the members and former drive workers as well as the newly sprouting drive workers. Everyone surely has a few friends under the age of thirty who would like to join the LDS and take advantage of the free initiation. March 1st will start off the drive. Let's see which branch will have the most new applicants to present at their March meetings, and which branch will have the most pledges sent into the national office.

COUNCIL MEETING FEB. 26

Now that the LDS field organizer is back and quite settled after touring many youth branches enroute to Chicago he will have much material to present at the coming council meeting. Many of the important decisions have been hanging in mid air awaiting his return. The irregular attendance of council members and representatives has caused some discouragement. All are requested to attend the meeting Wed., Feb. 26, at Hollywood Inn, 8 p. m. Preparations will be made for the coming youth conference which will be held sometime in June as well as plans for the new membership drive.

EDUCATIONAL PROGRAM

Several branches have worked out programs for their branches without the aid of the council. Since the council educational advisor is ill at the present time and is unable to call a meeting of all branch advisors a program is extended to LDSers thru the courtesy of the WPA and the Chicago Board of Education. They provide tours which are listed.

MUNICIPAL SOCIAL HYGIENE CLINIC

Hear what is being done to spread accurate knowledge concerning the treatment and prevention of social diseases. Thursday, Feb. 20, meet 7 p. m., E. 26th St.

NEGRO CULTURE—Tour the 47th Street Negro area. Learn about the contribution of Chicago's Negroes to music, art and literature. Friday, Feb. 21, 8 p. m., 4705 S. Parkway.

AMERICAN TRADITIONS—Inspect the GAR collection of civil war relics. Sat., Feb. 22, Meet 2:30 p. m., 85 E. Randolph St.

MIGRATORY WORKERS—Tour W. Madison St. The largest center of migratory workers in the country. Visit historic Desplaines St. Police Station. See hotels, missions, and shops that serve homeless men. Sun., Feb. 23, 3 p. m., 120 N. Desplaines St.

BRITAIN IN CHICAGO—Visit the headquarters of the British War Relief Society. Attend an informal program typical of British entertainment. Tue., Feb. 25, meet 2:30 p. m.

MODERN BAKERY—Inspect the mixing rooms, laboratories and equipment of a wholesale bakery. See how pies and cakes are manufactured. Reservations are necessary. Call Monroe 9674 between 9 and 3:30 Wed., Feb. 26.

HOTEL, RESTAURANT AND HOSPITAL EQUIPMENT—Tour the display rooms and plant of a noted distributor of linens, steam and electric kitchens, silverware, and china. Thur., Feb. 27, 2:30 p. m., 2159 W. Pershing Rd.

WATER PURIFICATION—Visit the city's experimental water filtration plant Fri., Feb. 28, meet 2:30 p. m., 6840 S. Oglesby Ave.

THE NEAR EAST IN PICTURE AND STORY—Attend an illustrated lecture on the life in Persia and Armenia and of their chief industry, rug weaving. Fri., Feb. 28, meet 8 p. m., 169 N. Wabash Ave.

STREET ART COLONY—Visit art schools and studios. Hear about Couchid Castle. Sat., March 1, meet at 2:30 p. m., 1364 E. 56th St.

BOWLING
After interviewing several teams to set a final date to tour Rockford for some competitive games, the Chicagoans find that they must postpone the date until April as the sportsmen and ladies are very occupied at the present time. The warm April showers will wash away the scummy highways and provide pleasant travel.

IDLE LOQUACITY
It's just too sad about the Monarchs affair last Saturday. It could have been more successful but they gave such short notice Better luck next time.

Something new this New Yawk "satchel" man got. It's a clipping in between a Russian bob and a singe. The nerve of the girls, they just wouldn't tell him what lovely hair he had until he had it run thru a roller... A group of Training school pupils had a splitting time at the Midland Hotel Spanish veterans benefit dance. They expected to find Tony Litvin migrating in the midst but he just wasn't there.

SEEN AT THE VILNIS CONCERT
For some reason Chicago has a tendency of drawing out of towners to their affairs. Jessie's heart began to register a double count

GUTTER

GAGS

A good date to remember is March 1st, 1941. Why? Because that is the day when the Journey-Tourney Dance will be held. It will take place at Lithuanian Auditorium, at 8 P.M. The dancers can enjoy the tilting strains of the orchestra and when your tongue feels like cotton, you can saturate it with the liquid refreshments served at the bar.

Don't forget that this dance is held for the sole purpose of raising money for the bowlers only. As mentioned before, all money gathered during these dances will be used to provide the Chicago bowlers with transportation and other expenses. On May 3 and 4 they will journey to Cleveland to compete in the National L.D.S. Bowling Tournament.

"It's a boy," at Al Lerner's house. Al, a member of the first place Foul Balls passed out cigars at the alleys last Monday—and naturally, the bowlers grabbed for those "stoke weeds" as if they were candy. Hearty congratulations are in order for the new Papa Lerner and we hope his son will become a man some day.

After smoking the "see-gars" most of the bowlers mobbed the Hot Dog man for a sandwich. I couldn't tell whether it was to wash away the taste of the "el ropo" or that they were really hungry.

Stepping over the foul line seemed to become a habit Monday—and Al Klau, with his face full of hotdog, made the India Rubber Man look like a post compared to the contortions and body twists he made in vain attempts to prevent from crossing the restricted line.

The Sparks "A" team vanquished the Foul Balls in two games while dropping one to gain a game on the leaders.

Always a large handicap to overcome, made the Redwing "A" team drop the first two to the Sparks "B" team.

Two Redwing teams clashed and as a result the Kings gave the Stars a "royal" trimming. The Kings gained two games in the win column placing them in a tie for fourth place.

Fast moving Jeeps humbled the Redwing Bowlers placing

when she saw Vic Kelps from Kenosha. Vegetable Eddie wouldn't let Iggy Paulauskas from "Laukegan" cut in while dancing with Volga Yuska... Iggy went steaming home with intentions of getting a bowling team for the tournament in Cleveland. Dobiluké Doekus and his heart throb Bertha Dabulskis found a dim corser and whispered sweet something to one another... Mary Shimkus stroking "Satchels" fluffy head while Cookie aimed for Mary's overgrown canaries... Hurry, hurry service with a jiff. That was Neplurk Louie, Tex Zebratis and Tony Guyer... Helen Lane was seen among the minions for just a short while... Phylis Rasins saved a stitch in time... Mickey's orchestra actually lulled Tarzan to sleep while standing under a ladder... The AI's dancing team, Povelonis and Vestart stomping around... The Gold Dust twins were very busy ladies... Frannie Arlis forecasting latest reports of Ed Kovell... He may be around for Easter... Aloona Grazulis on the dance floor... Joe Stalor, rounding men up for the ball team. The Monarchs are out for a sporting season this spring... Helen White, Joe Stuglis and the Shurum Burum reminding the meeting of the couple at a Vilnis concert near the water fountain... PURCHASE YOUR JOURNEY TOURNEY DANCE TICKETS.....

ROSELAND—ROCKFORD—WAUKEGAN—TO ENTER IN NATIONAL PIN TOURNNEY

By OBSERVER

CHICAGO.—A sports committee meeting of Midwest bowlers took place some few days back at which general plans in reference to the forthcoming National LDS Bowling Tourney were discussed.

With representatives of both male and female groups present, discussion revolved about more extensive participation of the midwest in the tourney to-be. Included also was a reformulation of plans regarding finances. All groups so far are participating in the raising of hard cash which will be most necessary to make the venture successful.

ROSELAND TO ENTER TOURNNEY

With the committee in charge functioning at top speed, and in contact with outlying areas which are expected to participate in the tourney, a report from Roseland reached the committee now puts them definitely in line for participation.

It was the past meeting of the Roselanders that once and for all, put them in the running as candidates for the trip to Cleveland, Ohio. From what we understand they're no slouches when it comes down to the fine art of bowling.

Locally, the Roselanders have their men's and women's teams going through the grind every Sunday. A prize of an autographed and well done up pin for the local best player is being offered by the branch, reports Stanley Vanagas the president.

ROCKFORD TOO!

From Rockford, according to Joe Getts one of the "knock'em down boys" in that city, a committee is making final arrangements for their forthcoming bowling bout with several Chicago teams. A two team relay is on the schedule and according to Joe Getts, they are very anxious to get started. Four alleys are being taken over for the ev-

them in a tie also; the farmers reaped in two wins while losing one.

This was the beginning of the final round of the league schedule so in the games to come there can be no let up. No team can be counted out until the last game is played.

TEAM STANDINGS

	W	L
1. Foul Balls	42	24
2. Redwing Stars	35	31
3. Sparks "A"	34	32
4. Redwing "A"	33	33
5. Redwing Kings	33	33
6. Redwing "B"	30	36
7. Jeeps	30	36
8. Sparks "B"	26	40

Anchor Man.

TRANSPORTATION FACILITIES

The Chicago committee in charge of transportation to and from Cleveland have made the necessary contact with transportation concerns and so far have received a fair account of the approximate cost per person. The total cost will boil down to some nine dollars (\$9.00) at the most. This will include not solely transportation to and from Cleveland but will also cover a night's lodging in a hotel and entitle attendance and participation in the "Bowlers Breakfast" that takes place Sunday morning.

For the benefit of those who will want to come along to Cleveland as onlookers or just visitors, facilities (from Chicago) to accommodate them are being arranged. The cost of the visitors trip will amount to the same as that of the participating bowler. Reservations must be made immediately by individuals who expect to make the trip as visitors only. Communicating with the committee in charge now will assure them of a place on bus, etc.

DEVELOPMENTS ELSEWHERE

Concerning bowling developments elsewhere, Detroit, our semi-mid west, is still pursuing their weekly training. Cleveland also is toing the mark in bowling, plus the arranging of all matters locally for the mass of bowlers that will converge on the city.

New York-New Jersey are rallying their forces together for the big push. Eastern reports show a drive for the raising of finances to send their teams on the road to Cleveland.

Pittsburgh, Pa., which has assured us of representation has not as yet revealed their plans. They usually hold off until the last minute and then dive with a big splash.

Another report reaching our ears, and this is something big, is that Ambridge, Pennsylvania, is contemplating entering the tourney. The LDS branch here, are the city mushball champs, have a basketball team entered at this period, and now, in all probability will participate in the bowling tourney.

So it goes. On and on. East and West look toward the LDS National Bowling Tourney.

INTERNATIONAL BARBER COLLEGE

672 W. Madison St.
Chicago, Ill.

Phone Monroe 5982

We teach you a trade for a small down payment. Balance on easy terms.
Call us up or come in for an interview.